

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

11160
INSTITUT FOR
MENNESKERETTIGHEDER

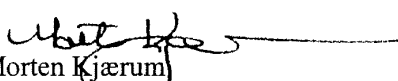
STRANDGADE 56 · 1401 KØBENHAVN K
TLF. 32 69 88 88
FAX 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO 6.april 2005

J.NR. 540.30/8174

Vedlagt fremsendes **Notat vedr. Betænkning nr. 1442/42 om Det Grønlandske Retsvæsen.**

Med venlig hilsen

Morten Kjærum
Direktør

NOTAT

vedrørende

Betænkning nr. 1442/42 om Det Grønlandske Retsvæsen

1. Baggrund

Ved skrivelse af 12. august 2004 fremsendte Justitsministeriet udkast til Betænkning nr. 1442/42 om Det Grønlandske Retsvæsen med anmodning om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger hertil.

Efter kommissoriet skal kommissionen i forbindelse med overvejelserne om en nyordning af retsvæsenet bl.a. påse, at det grønlandske retsvæsen lever op til de internationale forpligtelser, som gælder for hele riget, herunder navnlig forpligtelserne på menneskerettighedsområdet.

Udgangspunktet for dette notat vil være de problemstillinger, der er skitseret i instituttets (tidligere Det Danske Center for Menneskerettigheder) notat vedrørende det grønlandske retsvæsen i relation til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, som er optrykt i Betænkning nr. 1442/42 om Det Grønlandske Retsvæsens bind 7, side 2129- 2138.

Notatet vil af ressourcemæssige årsager ikke berøre de forslåede ændringer af civile sagers behandling. Ligeledes er der kun udvalgt enkelte områder, der vil knyttes kommentarer til. Det kan derfor ikke udelukkes at der eksisterer menneskeretlige problemstillinger i forbindelse med andre af de i betænkningen omhandlede områder.

2. Menneskeretlige problemstillinger

Det er Institut for Menneskerettigheders opfattelse, at Kommissionen nøje har overvejet forholdet mellem det grønlandske retsvæsen og almindelige menneskerettigheder, især som disse er udmøntet i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (Lov nr. 285 af 29. april 1992 om inkorporering af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention er sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 814 af 18. september 2001).

De følgende områder er af kommissionen blevet vurderet i relation til Danmarks internationale forpligtelser for så vidt angår menneskerettigheder og i tilknytning hertil har Institut for Menneskerettigheder følgende kommentarer:

2.1 Tidsubestemte foranstaltninger

Instituttet er enig i kommissionens vurdering angående de anførte retssikkerhedsmæssige betæneligheder for tidsubestemte foranstaltninger og den foreslåede indførelse af visse tidsbegrænsninger ved foranstaltninger idømt efter kriminallovens § 113, for så vidt angår Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5 og 3, samt FN's Torturkonvention og Europarådets Rekommandation (nr. R(92)16) Rule 5 (s. 842).

Instituttet finder det ligeledes positivt, at kommissionen særskilt overvejer udviklingen i Grønland med hensyn til en lempelse af mulighederne for at idømme grove seksualforbrydere en foranstaltning på ubestemt tid. Kommissionen finder ikke at udviklingen på Grønland berettiger til en sådan lempelse, idet der i langt videre omfang anlægges en konkret og fleksibel vurdering fra sag til sag. Taget de angivne retssikkerhedsmæssige betæneligheder for tidsubestemte foranstaltninger i betragtning, er instituttet enig i denne vurdering. Instituttet ønsker dog generelt i forbindelse med henvisning til internationale forpligtelser, at gøre opmærksom på forpligtelsen til at beskytte børn mod seksuelle overgreb, jf. FN-konventionen af 20. november 1989 om barnets rettigheder, artikel 19 og 34, samt Den Valgfri Protokol om salg af børn, børneprostitution og børnepornografi.

2.2 Nedsendelse til Danmark på ubestemt tid

Som det fremgår af betænkningen er betingelserne for idømmelse af tidsubestemte anstaltsanbragte efter kriminallovens § 102, stk. 3, (farlige kriminelle), at pågældende er fundet skyldig i grov personfarlig kriminalitet, at vedkommende antages at frembyde en nærliggende fare for andre, og at tidsubestemt anstaltsanbringelse er påkrævet for at afværge denne fare. Derudover er det yderligere en betingelse, at den pågældende pga. psykisk abnormitet eller sikkerhedshensyn er uegnet til anbringelse på Grønland. 12 indsatte er placeret på Grønlænderafdelingen (2001) i Anstalten ved Herstedvester.

Betingelserne for idømmelse af tidsubestemt anbringelse på hospital eller anden institution i Danmark efter kriminallovens § 113 (psykisk syge kriminelle) er, at dette ville være formålstjenligt for at forebygge yderligere kriminalitet og at dette vurderes at være et proportionalt tiltag.

Forbuddet mod tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

Instituttet finder det positivt at kommissionen tiltræder de anførte vurderinger som angivet i notat til kommissionen af 19. august 1994 af Det Danske Center for Menneskerettigheder (nu Institut for Menneskerettigheder) optrykt som bilag 1 til betænkningen, for så vidt angår vurderingerne af betydningen af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 3, hvorefter ingen må underkastes tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, i forhold til nedsendelse til Danmark på ubestemt tid. Kommissionens vurdering er, at afsoning i Danmark ikke uden videre vil være i strid med EMRK artikel 3, idet afsoningsstedet alene vil indgå i et element blandt flere og at vurderingen være tæt knyttet til det konkrete tilfælde (side 857). Det må derfor modsætningsvist sluttes, selvom nedsendelsesordningen ikke *per se* konstituerer en krænkelse af artikel 3, at der i et konkret tilfælde vil være en risiko for en krænkelse af pågældende bestemmelse.

Som også angivet i betænkningen har Den Europæiske Torturkomité peget på, at nedsendelsesordningen på en række punkter havde en uønsket effekt (Report to the Danish Government on the Visit to Denmark Carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 29 September to 9 October 1996, s. 47.

Retten til familieliv

Som det fremgår af kommissionens vurdering og af notat til kommissionen af 19. august 1994 af Det Danske Center for Menneskerettigheder (nu Institut for Menneskerettigheder) optrykt som bilag 1 til betænkningen, deler kommissionen og instituttet den opfattelse at afsoning i konkrete tilfælde, afhængig af familiemæssige og ægteskabelige forhold, vil kunne stride mod retten til familieliv efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 (side 857) og fra retspraksis *Pulvirenti 23/3 1999* og *Vargas 6/4 2000*, såfremt besøg af familiemedlemmer umuliggøres eller vanskeliggøres. Denne problemstilling er naturligvis særlig relevant på grund af afstanden mellem Danmark og Grønland. Kommissionens understregning af proportionalitetskravet i idømmelsen af tidsubestemte foranstaltninger i Danmark for grønlandske forvaringsdømte og den deraf følgende indskrænkning af retten til familieliv, finder instituttet særligt positivt. Dette kan, som kommissionen anbefaler, tilgodeses ved mere udførlige kriterier for, hvornår afsoning i Danmark kan komme på tale. Disse mindre omkostningsfulde tiltag bør efter instituttets opfattelse iværksættes snarest.

Instituttet er på grund af de anførte vurderinger enig i anbefalingen af etableringen af en lukket anstalt på Grønland, således at nedsendelsen til Danmark i medfør af kriminallovens nugældende § 102, stk. 3 kan ophøre. Instituttet finder det positivt, at visse foreløbige forbedringer, navnlig vedrørende afsoningsforholdene i Anstalten ved Herstedvester, har kunnet gennemføres

administrativt (flere aktiviteter for grønlænderne i anstalten, mere grønlandsk mad, forbedring af kontakten med de indsatte familie i Grønland og bedre vejledning af og vederlag til bistandsværgerne og tilstedeværelse ved det retsmøde i kredsretten i Grønland, hvor der træffes afgørelse om, hvorvidt deres foranstaltning skal ændres til anbringelse i grønlandsk anstalt, samt ændringen i kriminalloven om udstationering af nedsendte forvaringsdømte til en grønlandsk anstalt).

2.3 Etableringen af afsoningsanstalter i Grønland

Instituttet er af den opfattelse at arbejdet med at bygge afsoningsanstalter i Grønland, burde være påbegyndt, med henvisning til Kommissionens kommissorium.¹ Det er især blevet relevant, idet kommissionens arbejde ikke som antaget blev afsluttet inden for 3-4 år.

Instituttet anbefaler derfor at overgangsperioden indtil en lukket anstalt på Grønland er etableret bliver så kortvarig som muligt.

2.4 Manglende mulighed for indlæggelse på en lukket psykiatrisk afdeling i Grønland

Det fremgår af betænkningen at anbringelsen af de relevante patientgrupper henhører under det grønlandske hjemmestyre og at fuldbyrdelsen foretages af sundhedsmyndighederne, ikke af kriminalforsorgen. Behandlingen af psykisk syge kriminelle (Kriminallovens § 113) er ikke direkte omfattet af kommissionens kommissorium, men er alligevel berørt i betænkningen (side 864 ff.) Anbringelses- og behandlingsdomme fuldbyrdes på Psykiatrisk Hospital, Risskov, derudover benyttes Amtshospitalet i Nykøbing Sjælland og Bo-institutionen Halsebyvænget i Korsør. Der er taget forskellige initiativer til hjemtagning af den psykiatriske behandling til Grønland fra Danmark (s. 861), men der er derimod ikke planer om hjemtagelse af de patienter, der er anbragt ved Amtshospitalet i Nykøbing Sjælland (Sikringsafdelingen) eller de stærkt udviklingshæmmede patienter.

Instituttet er enig i kommissionens forslag om etableringen af en lukket psykiatrisk afdeling i Grønland, men vil gerne benytte lejligheden til at anbefale, at der også udarbejdes initiativer til opbyggelse af kapacitet og allokering af ressourcer til på længere sigt at hjemtage personer anbragt ved Amtshospitalet i Nykøbing Sjælland (Sikringsafdelingen) og de stærkt udviklingshæmmede patienter.

¹ "Kommisionsarbejdet er ikke til hinder for, at der på enkelte områder gennemføres særlige påtrængende ændringer" (s. 16)

2.5 Introduktion af samfundstjeneste i Grønland

Instituttet kan tilslutte sig det af Straffelovrådet anførte i betænkning nr. 1211/1990, og det af kommissionen tiltrådte på side 907-908 for så vidt angår fortolkningen af artikel 4, stk. 2, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (ingen pålægges at udføre tvangs- eller pligtarbejde), samt fortolkningen af ILO-konventionen om tvungent eller pligtmæssigt arbejde fra 1930, som er tiltrådt af Danmark den 25. januar 1932, hvor konventionsparterne er forpligtet til at afstå fra anvendelsen af tvungent eller pligtmæssigt arbejde. Instituttet finder det positivt, at dom til samfundstjeneste indføres som en selvstændig sanktion.

2.6 Foranstaltninger over for unge lovovertrædere

Det fremgår af betænkningen at den nugældende kriminallov i kapitel 28 indeholder en særlig foranstaltning over for unge, nemlig betinget dom med vilkår om børne- og ungdomsforsorg. Ifølge kriminallovens § 112 må lovovertrædere under 18 år ikke dømmes til anbringelse i anstalt, medmindre særlige omstændigheder gør det påkrævet. Den mest indgribende sanktion for unge under 18 år vil således normalt være en tilsynsdom med pålæg om anbringelse i ungdomspension.

Instituttet finder det positivt at kommissionen nævner at efter artikel 37 b i FN-konventionen af 20. november 1989 om barnets rettigheder, som Danmark ratificerede i 1991. Anholdelse, tilbageholdelse eller fængsling af et barn, der i konventionen defineres som en person under 18 år må kun "bruges som en sidste udvej og for det kortest mulige passende tidsrum." (side 929). Instituttet ønsker endvidere at bemærke, at artikel 37 c i FN-konventionen af 20. november 1989 om barnets rettigheder, angår bl.a. at børn, medmindre det er imod hensynet til barnets bedste interesse, skal være adskilte fra voksne afsonere.

2.7 Udøvelsen af et effektivt forsvar og til princippet "equality of arms"

Det fremgår af bemærkningerne til udkastet til Den Grønlandske Retsplejelovs § 67 (side 1535) at uddannelsen skal udformes på en sådan måde, at de autoriserede forsvarere for den overvejende del af kriminalsagerne vedkommende sættes i stand til at udøve et effektivt forsvar. Princippet om ligestilling mellem forsvarer og anklager fremgår ligeledes af bemærkningerne til § 321 (side 1649-1650) og til § 322 (side 1651) for så vidt angår anvendelsen af en beskikket autoriseret forsvarer, der ikke er jurist, hvis hensynet til forsvaret ikke taler imod det.

Instituttet finder det positivt med en egentlig uddannelse af bisiddere. At bisidderne skal gennemgå en særlig forsvareruddannelse og opnå en autorisation, finder instituttet er en styrkelse af muligheden for at udøve et praktisk og effektivt forsvar. Ifølge EMRK artikel 6, stk. 1 om retten til en retfærdig rettergang og EMRK artikel 6, stk. 3, litra c, skal enhver have mulighed for at modtage juridisk bistand, også i tilfælde af at vedkommende ikke er i stand til at betale for det. Balancen

mellem forsvarer og anklager er et grundlæggende princip i retten til retfærdig rettergang og en forudsætning er derfor at bisidderne (forsvarene) kan opfylde de faglige krav.

Instituttet er opmærksom på den afvejning mellem på den ene side den grønlandske egenart og traditionen for anvendelsen af lægfolk i retssystemet, tillige med de manglende professionelle kapacitet i bygder med videre, og på den anden side nødvendigheden og forpligtelsen til at tilbyde muligheden for et effektivt forsvar og princippet om ligestilling mellem forsvarer og anklager. Instituttet finder at den foreslåede ordning er en acceptabel løsning, men opfordrer til en kontinuerlig evaluering af uddannelsen af autoriserede forsvarere.

2.8 Kommunikation og sprog

Indledningsvis finder instituttet det positivt at sprogproblematikken har været et gennemgående og centralt tema i kommissionens arbejde, idet dette er af fundamental retssikkerhedsmæssig betydning.

På side 150 fremgår det at:

”Det Danske Center for Menneskerettigheder har på kommissionens opfordring afgivet en udtalelse om de menneskeretlige aspekter ved anvendelsen af dansk sprog i det grønlandske retsvæsen. Udtalelsen er optaget som bilag 1 til betænkningen.”

Bilag 1 angår dog Det Danske Center for Menneskerettigheders notat vedrørende det grønlandske retsvæsen i relation til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Udtalelsen om anvendelsen af dansk sprog er således ikke medtaget som bilag, men i øvrigt kan instituttet tiltræde kommissionens referat på side 150.

Som det fremgår af bemærkningerne til Den Grønlandske Retsplejelovs § 354, omhandler bestemmelsen bl.a. at underretningen af den anholdte skal ske på et sprog, som den anholdte forstår. Dette krav følger af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5, stk. 2 (side 1667-1668).

Ligeledes finder instituttet det særdeles positivt, at der indføres en bestemmelse om at anklageskriftet skal udfærdiges på og i et sprog (eller oversættes), som den tiltalte forstår se herom §§ 436 og 441, stk. 2, i udkastet til retsplejeloven.

Instituttet finder det positivt, at der i 2000 blev oprettet en central tolketjeneste i politiets regi, og at oversættelse som udgangspunkt sker ved en professionel tolk uden andre funktioner, da retssproget i

Grønland er både grønlandsk og dansk. Det er positivt at betænkningen indeholder et forslag til en bestemmelse i retsplejeloven om, at anklageskrifter og bevisfortegnelser skal udfærdiges på eller oversættes til et sprog som bliver forstået af tiltalte. En nærmere regulering af i hvor høj grad tiltalte skal kunne forstå sproget, såfremt sproget ikke er tiltalte modersmål, kunne dog være medtaget. Yderligere må der opstilles klare retningslinier for, hvornår en tiltalt har behov for oversættelse, hvilket efter instituttets vurdering er bedre i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6, stk. 3, litra e.

2.9 Væsentlige processuelle grundprincipper i retsplejen

Som det fremgår af bemærkningerne til Den Grønlandske Retsplejelovs § 356 (1668-1670), omhandler bestemmelsen det forhold efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5, stk. 3 skal den anholdte "ufortøvet" stilles for en dommer eller anden øvrighedsperson, der ved lov er bemyndiget til at udøve domsmyndighed. Om fremstillingen er sket ufortøvet beror på en konkret vurdering, idet Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – modsat grundloven – ikke indeholder en absolut frist.

Instituttet finder at kommissionens har gjort sig særlige overvejelser i forbindelse med mundtlighed og bevisumiddelbarhedsprincippet i retsplejen, som følger af Grundlovens § 65 og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6, stk. 1 og som er en forudsætning for offentlighedsprincippet. Det er p.g.a. geografiske forhold forbundet med særlige vanskeligheder i forbindelse med at respektere disse principper fuldt ud på Grønland, hvorfor instituttet kan finde det positivt at kommissionen foreslår at en øget anvendelse af videokonferenceudstyr bør indgå som et fast alternativ til foretagelsen af subsidiære afhøringer mv. Det må dog i denne forbindelse understeges, at videokonferenceudstyr stadig må anses for et hjælpemiddel, der må anvendes med en vis forsigtighed, af hensyn til tiltaltes rettigheder.

Forslaget om bestemmelsen om grundlovsforhør via fjernkommunikation foreslås således indført for at sikre, at sigtede kan blive fremstillet inden for 24 timer, selvom der ikke lokalt er en kredsdommer udnævnt eller midlertidigt beskikket eller en beskikket hjælpedommer (§ 356), finder instituttet positivt.

Introduktionen af en regel om ubetinget dørlukning under den forurettedes afgivelse af forklaring i sædelighedssager, når denne anmoder herom, med den begrundelse at hensynet til den forurettedes person er så tungtvejende, at offentlighedsprincippet bør vige herfor (side 390), kan instituttet ligeledes tiltræde. På grund af offentlighedsprincippet væsentlige betydning finder instituttet det positivt, at der udarbejdes detaljeret og præcis udformning af retsplejelovens regler om offentlighed.

Med hensyn til uskyldsformodningen deler instituttet kommissionens vurdering af at anvende begreberne påtaleopgivelse og tiltalefrafald, i stedet for ”henlæggelse” er bedre i overensstemmelse med princippet i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6, stk. 2.

FN-konventionen om borgerlige og politiske rettigheder, artikel 14, stk. 3, litra d, angiver at enhver, der anklages for en lovovertrædelse, har ret til at få sagen pådømt i sin nærværelse, hvorfor Institutet finder det positivt, at en ny bestemmelse indsættes i retsplejeloven om, at den dømte som udgangspunkt har ret til at være til stede ved rettens behandling af spørgsmålet om foranstaltningsændring.

Institutet er enig i de af kommissionen angivne menneskeretlige betænkeligheder ved offererklæringer som angivet på side 726-727.

2.10 Kredsdommeres uafhængighed og upartiskhed med videre

Institutet støtter kommissionens forslag om at kredsdommernes ansættelse gøres varig, og at der oprettes et Dommerråd, der fremover skal varetage en række opgaver omkring kredsdommernes ansættelse og afskedigelse med videre, samt forslaget om en særlig kredsdommeruddannelse. Kommissionens forslag på, at den rådgivning fra at dommeren ved Retten i Grønland, som kredsdommerne skal have adgang til, udelukkende skal være af vejledende – dvs. ikke-bindende og ikke tillagt nogen instruktionsadgang ses også at være i overensstemmelse med Menneskerettighedskonventionens artikel 6, stk. 1, nr. 1.

2.11 Den varetægtsfængslede krav på at få et kæremål behandlet mundtligt

Som det fremgår af bemærkningerne til Den Grønlandske Retsplejelovs § 364 at den sigtede, som fremstilles i grundlovsforhør, har efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 5, stk. 3, som udgangspunkt krav på personlig foretræde for retten, hvilket opfyldes ved behandlingen i kredsretten. Sigtede har, jævnfør kommissionens vurdering, som udgangspunkt ikke krav på personlig foretræde for retten under kæremålsbehandlingen i landsretten (side 1675). Efter instituttets vurdering bør til dette anføres, at det afhænger af, hvorvidt der skal foretages ny bevisbedømmelse og retlig subsumtion. Hvis dette er tilfældet har tiltalte som udgangspunkt ret til at overvære retshandlingen se *Belzuik 25/3 1998* retten til en retfærdig rettergang efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 6, stk. 1 og 3.

2.12 Kriminalitetstatistik og tidsbestemte anstaltsanbringelser

Generelt ønske instituttet at udtrykke bekymring over kriminalitetsstatistikken fra Grønland som det fremgår af side 836:

"I 10 års-perioden 1984-93 er der afsagt 17 domme om tidsubestemt anstaltsanbringelse i henhold til kriminallovens § 102; stk. 3, mens der i samme periode er afsagt 20 domme om forvaring i henhold til straffelovens § 70 og 7 domme om fængsel på livstid. På den baggrund kan det fastslås, at anvendelsesfrekvensen i forhold til befolkningstallet for tidsubestemt anstaltsanbringelse (Grønland) er ca. 59 gange større end anvendelsesfrekvensen for forvaring og fængsel på livstid tilsammen (Danmark). Det kan dog i den forbindelse nævnes, at drab og sædelighedsforbrydelser – som er begået i langt de fleste tilfælde, hvor en tidsubestemt foranstaltning idømmes – forekommer væsentligt hyppigere i Grønland end i Danmark. I følge den registrerede kriminalitet forekommer drab og drabsforsøg således mellem 9 og 10 gange så hyppigt i Grønland som i Danmark. Med hensyn til sædelighedskriminalitet forekommer voldtægt og voldtægtsforsøg ca. 24 gange så hyppigt som i Danmark, blodskam, kønsligt forhold til børn og blufærdighedskrænkelser ca. 6 gange så hyppigt, og andre former for sædelighedsforbrydelser godt 9 gange så hyppigt."

Instituttet ønsker derfor at opfordre til flere initiativer og ressourcer inden for området, for at yderligere at afdække årsagen og på sigt begrænse denne statistiske overrepræsentation af alvorlig kriminalitet i Grønland. Især ønsker instituttet at opfordre til en øget indsats over for forbrydelser og omsorgssvigt begået imod børn. Dette gælder både for så vidt angår tiltag af forebyggende karakter, men også øgede ressourcer til behandling af gerningsmænd bør prioriteres.

3. Instituttets afsluttende bemærkninger

Instituttet finder det positivt og af afgørende vigtighed, at hensynet til menneskerettigheder har haft en særlig central placering i kommissionens vurdering af den gældende retstilstand, samt ved vurderingen af behovet for ændringer og tilføjelser i reguleringen af kriminalsagers behandling. Det styrker retssikkerheden, at kommissionen foreslår at en række fundamentale kriminalprocessuelle principper skal fremgå direkte af lovtæksten. Endvidere finder instituttet det positivt at udgangspunktet, at overvejelserne om en nyordning på området bør ske under hensyntagen til de særlige grønlandske forhold, herunder de traditioner, der er knyttet til det grønlandske retsvæsen, og den grønlandske egenart (jf. kommissionens kommissorium). Det er hensigtsmæssigt i videst muligt omfang at respektere de traditioner og den praksis, der har udviklet sig på retsområdet i Grønland i gennem en lang årrække, og at undgå en ukritisk overførelse af dansk lovgivning til Grønland. Dette fremgår også af ILO-konvention nr. 169 af 28. juni 1989 om oprindelige folk og stammefolk i selvstændige stater, som fastslår, at der skal tages behørigt hensyn til de berørte folks egne sædvaner og institutioner ved anvendelse af nationale love og forskrifter, efter konventionens artikel 8. Endvidere er instituttet, for så vidt angår aspekterne af lovgivningen, der afspejler almindelige retsprincipper og internationale retsprincipper, herunder menneskerettighederne, enig i, at det er hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i den udformning principperne har fået i dansk lovgivning. De forudsættes herved, at dansk lovgivning vitterligt er dækkende for de internationale forpligtelser Danmark har tiltrådt. Da visse af de i betænkningen introducerede ændringer er

inspireret af bestemmelser i den danske retspleje og strafferet, ønsker instituttet generelt at gøre opmærksom på den kritik, som instituttet har angivet i tidligere udarbejdede høringssvar på disse områder.

Disse høringssvar er tilgængelige på: <http://www.humanrights.dk/hoeringssvar/> og udgives hvert år i refereret form i instituttets statusrapport tilgængelig på: <http://www.humanrights.dk/publikationer/alle/status/>. Instituttet beklager den sene besvarelse.

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

DATO

18 MRS. 2005

JOURNAL NR.

RA-2003-360-0008

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

SAGSBEHANDLER: ERN

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16

1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Straffelov

*Jmt. modt.
21 MRS 2005*

Ved skrivelse af 10. august 2004 (j.nr. 2004-730-1030) har Justitsministeriet anmodet mig om en udtalelse vedrørende Den Grønlandske Retsvæsenkommissions betænkning nr. 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen.

Indledningsvis bemærkes, at jeg er bekendt med Politimesteren i Grønlands høringsvar af 4. februar 2005 vedrørende betænkningen. Jeg kan generelt tilslutte mig politimesterens bemærkninger vedrørende kriminalloven og kriminalsagernes behandling.

Jeg er således enig i, at et kommende lovforslag bør ajourføres, således at de seneste lovændringer i den danske retsplejelov og straffelov - under skyldig hensyntagen til kommissionens almindelige synspunkter og de særlige grønlandske forhold - søges indarbejdet i forslaget.

Som også anført af politimesteren foreslår kommissionen, at reglerne om erstatning i anledning af kriminalretlig forfølgning ændres, således at kompetencen til at træffe afgørelse i 1. instans i disse sager tillægges politimesteren. Jeg er enig med politimesteren i, at forslaget af habilitetsmæssige grunde kan give anledning til betænkeligheder. Jeg skal bemærke, at den nuværende ordning, hvorefter kompetencen til at træffe afgørelser i 1. instans i sager om erstatning i anledning af kriminalretlig forfølgning tilkommer mig, efter min opfattelse ikke giver anledning til praktiske vanskeligheder. Jeg skal derfor indstille, at det overvejes nøje, hvorvidt der på dette punkt er behov for en ændring af de gældende regler.

For så vidt angår kommissionens forslag om en lovfæstelse af rigsadvokatens tilsyn med politimesterens behandling af kriminalsager, skal jeg oplyse, at jeg allerede på nuværende tidspunkt har taget skridt til en mere formaliseret tilsynsordning. Som også anført af politimesteren har jeg i tilknytning til en inspektion af embedet i september 2004 haft drøftelser med politimesteren om en handlingsplan for 2005, hvis sigte er at nedbringe antallet af verserende kriminalsager ved embedet og generelt forkorte sagsbehandlingstiden. Jeg vil i den kommende tid løbende blive informeret om udviklingen ved embedet.

Jeg har i øvrigt ikke bemærkninger til betænkningen.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Henning Fode

Handwritten mark

Justitsministeriet

Att.: Lovafdelingen

JTE
28 FEB 2005

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
http://www.um.dk
Girokonto 3 00 18 06

Bilag

Journalnummer
8.R.2

Kontor
JTE

11. februar 2005

Den Grønlandske Retsvæsenkommissions betænkning af 3. august 2004

Udenrigsministeriet har ingen bemærkninger til ovenstående betænkning, idet ministeriet går ud fra, at det i betænkningen indeholdte straffelovsforslag til fulde tager højde for Danmarks internationale forpligtelse i relation til terrorbekæmpelse.

Med venlig hilsen

Thomas Winkler
Kontorchef, JTF

28 FEB. 2005
Justitsministeriet
Lovafdelingen

Akt.nr.
2005 NR. 730-0042

28

Advokatrådet

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10,
1216 København K.

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 23-02-2005
J.NR.: 04-012602-04-2077
REF.: rmm

AKA

Høring vedrørende Den Grønlandske Retsvæsenkommissions betænkning nr. 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen

Ved brev af 10. august 2004 (j.nr. 2004-730-1030) har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte betænkning.

Advokatrådet finder grund til at fremhæve, at der er tale om et grundigt og gennearbejdet bidrag til den fortsatte udvikling af det grønlandske retsvæsen. Advokatrådet kan således overordnet støtte de forslag, Kommissionen har fremlagt og skal henstille til, at der hurtigst muligt tages skridt til en gennemførelse af betænkningens forslag med henblik på at bringe en række af de forhold, som Kommissionen peger på som retssikkerhedsmæssigt betænkelige til ophør.

Advokatrådet har noteret sig, at Advokatsamfundet foreslås at varetage de samme opgaver i relation til grønlandske advokater, som efter den danske retsplejelov varetages overfor advokater i det øvrige Danmark. Advokatrådet er parat til at varetage denne opgave, og kan tiltræde, at reglerne om advokatvirksomhed i Grønland bør udformes med samme indhold som de tilsvarende regler i retsplejeloven. Advokatrådet skal dog fremhæve, at de særlige grønlandske forhold, herunder det begrænsede antal advokater, indebærer, at de advokatetiske regler om navnlig interessekonflikter i nogle tilfælde formodentlig må administreres mere lempeligt afhængig af de konkrete omstændigheder.

Advokatrådet har som led i gennemgangen af betænkningen anmodet samtlige grønlandske advokater om bemærkninger til betænkningens indhold. Advokatrådet har i den anledning modtaget følgende bemærkninger vedrørende betænkningen, som Advokatrådet støtter:

Forslag om indførelse af retsafgifter

Det foreslås i betænkningen at indføre en retsafgift på 1% af sagsgenstanden.

25/2-05

1A 2005-730-42

Advokatrådet kan ikke støtte dette forslag. Det grønlandske retsvæsen har hidtil fungeret uden retsafgifter, og der ses ikke at være grundlag for at ændre herpå som led i reformen.

Det må i den forbindelse fremhæves, at indkomsterne i Grønland er forholdsvis beskedne og varierende. Krav om afgift som betingelse for anvendelse af domstolene kan således skabe en væsentlig barriere for tilgængeligheden til domstolene, ligesom overgangen fra et gratis til et delvist brugerfinansieret system vil kunne indebære en anderledes indstilling i befolkningen til at anvende domstolssystemet.

De foreslåede regler om retsafgifter ses ikke at være nødvendiggjort som et værn mod misbrug af domstolene eller kunstig oppustning af sagsgenstanden, og forslagene har således tilsyneladende overvejende fiskal karakter. Advokatrådet finder ikke, at retssystemet er egnet som beskatningsobjekt og skal derfor anbefale, at forslaget om at indføre retsafgifter udgår. Såfremt der måtte kunne dokumenteres et sagligt behov for at introducere retsafgifter skal Advokatrådet anbefale, at der gennemføres et system med faste, lave gebyrer uanset sagens størrelse.

Folketinget har netop gennemført reduktioner i retsafgiftsloven med henblik på at lægge et loft over retsafgifternes størrelse, at skabe bedre mulighed for at indbringe forvaltningsafgørelser for domstolene og øge tilgængeligheden til domstolene i sager af mindre økonomisk værdi. Såfremt der indføres retsafgifter i Grønland, bør der efter Advokatrådets opfattelse gennemføres tilsvarende regler med henblik på at sikre adgangen til domstolene. I lyset af de indtægtsmæssige forhold i Grønland vil det imidlertid indebære, at loftet for retsafgifternes størrelse fastsættes væsentligt lavere i Grønland end i det øvrige Danmark.

De grønlandske advokater har endvidere fremhævet, at retsvæsenet i Grønland ikke er omfattet af hjemmestyreordningen. Alle forhold vedrørende retsvæsenet afgøres således af de danske myndigheder, som også afholder de hermed forbundne udgifter. I dette lys finder de grønlandske advokater det ikke passende at indføre brugerbetaling for adgangen til domstolene i Grønland.

Retshjælp ved advokat

Advokatrådet finder at burde fremhæve, at de foreslåede regler om retshjælp ved advokat, jf. forslaget til § 84 i den grønlandske retsplejelov, kan indebære betydelige uhensigtsmæssigheder.

Efter den foreslåede ordning skal retshjælp – ligesom efter den danske retsplejelov – ydes af beneficerede advokater. Det må i den forbindelse imidlertid fremhæves, at de retshjælpssøgende i en række tilfælde vil efterspørge råd i sager, hvor enten de grønlandske myndigheder eller grønlandske virksomheder er modparter. Da der for tiden kun er 12 advokater fordelt på et mindre antal advokatkontorer i Grønland, og da advokaterne i betydeligt omfang yder bistand til både offentlige myndigheder og

Advokatrådet

private virksomheder, vil advokaterne i en række tilfælde kunne blive tvunget til at afvise ønsket om rådgivning med henvisning til de regler om interessekonflikter, der gælder for alle advokater. Endvidere vil flere af de grønlandske advokater formodentlig af forretningsmæssige grunde vige tilbage fra at yde retshjælp i sager, som vedrører potentielle fremtidige erhvervsklienter mv., idet markedet for juridisk rådgivning i Grønland er beskedent.

Advokatrådet skal på den baggrund anbefale at anvende den retshjælpsmodel, der nærmere er beskrevet i betænkningens bind 2, side 363, hvorefter enten rigsombudsmanden eller en selvejende retshjælpsinstitution varetager den mere indledende behandling sagerne med mulighed for at visitere konkrete retshjælpsopgaver til advokater, hvor det skønnes nødvendigt.

Advokaters møderet

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget til § 82 i den grønlandske retsplejelov, at muligheden for at grønlandske advokater kan opnå møderet for danske domstole (det vil sige landsretterne og Højesteret) afgøres efter reglerne i den danske retsplejelov.

Efter den danske retsplejelovs § 133 kan en advokat opnå møderet for de danske landsretter ved at aflægge en landsretprøve, der består i at gennemføre 2 prøvesager med en efter landsrettens bedømmelse tilfredsstillende indsats. Kravet til møderet for landsretten vil meget vanskeligt kunne opfyldes af advokater i Grønland, fordi de kun i meget begrænset omfang vil varetage sager, der kan anvendes som prøvesager ved de danske landsretter.

Uanset at advokater i Grønland umiddelbart kun i meget begrænset omfang vil have behov for at kunne møde i landsretterne i Danmark, finder Advokatrådet, at der kan være behov for nærmere at overveje, om der bør gennemføres særlige regler for de grønlandske advokater med henblik på at gøre det muligt at opnå møderet for landsretterne i Danmark. Baggrunden herfor er dels, at der vil være tilfælde, hvor grønlandske advokater vil have behov for at kunne repræsentere deres klienter ved danske landsretter, og dels at opnåelsen af møderet indgår i advokaters almindelige karriereplanlægning. Som fremhævet i betænkningen er der ikke udsigt til, at Grønland inden for overskuelig fremtid bliver selvsupplerende med jurister, og dermed heller ikke med advokater. Det vil derfor fortsat i en række tilfælde være danske advokater, der gennem kortere eller længere perioder driver advokatvirksomhed i Grønland. For disse advokater vil det være et væsentligt karriereparameter, om der er mulighed for at opnå møderet for landsretterne, eller om de ved en eventuel returnering til Danmark først skal erhverve en sådan møderet.

Advokatrådet skal endvidere fremhæve, at det efter dansk ret er en betingelse for at kunne erhverve møderet for Højesteret, at den pågældende har haft møderet for landsretten i mindst 5 år, og at landsretterne har udstedt en erklæring der

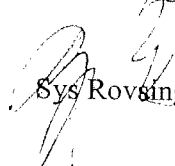
Advokatrådet

dokumenterer den pågældendes egnethed gennem varetagelse af et antal landsretssager.

Advokatrådet finder, at der bør være en rimelig mulighed også for grønlandske advokater for at opnå møderet for Højesteret.

Advokatrådet skal derfor anbefale, at der i forbindelse med en gennemførelse af betænkningens forslag skabes en rimelig mulighed for, at også grønlandske advokater kan opnå møderet for landsret og Højesteret i Danmark, uden at der herved bliver tale om en væsentlig lempelse af de krav, der normalt stilles til advokaternes kvalifikationer.

Med venlig hilsen

Sys Rovsing Koch

SOCIALMINISTERIET

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmen 10
1216 København K

Just. modt
11. febr. 2005

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

11. februar 2005

A-2-A

NJO/ J.nr. 609-584

Høring om Den Grønlandske Retsvæsenkommissions betænkning nr. 1442/2004

Socialministeriet har modtaget Justitsministeriets høring om Den Grønlandske Retsvæsenkommissions betænkning nr. 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen.

Socialministeriet har ingen bemærkninger til betænkningen.

Med venlig hilsen

Nina Johansen

21 FEB. 2005
Justitsministeriet
Lovafdelingen

Akt.nr.
20 NR.

Justitsministeriet
Lovafdeling
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.
14 FEB. 2005

Nuuk kredsret
Postboks 1040
3900 Nuuk

AKA

Nuuk, den 8. februar 2005

Kredsdommerforeningen i Grønland, skal herved fremkomme høringssvar til Retsvæsenkommissionens betænkning nr. 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen.

Indledningsvis er Kredsdommerforeningen glad for at betænkningen endelig er færdig, og Kredsdommerforeningen kan fuldt ud tilslutte sig kommissionens betænkning med følgende bemærkninger:

Domstolenes organisation.

Kredsdommerforeningen er enig med Kommissionens forslag om at fastholde lægmandsprincippet i retsplejen. Dette af hensyn til at bevare de gode fordele der er ved dette. Som bekendt er der ikke grønlandske jurister nok til at beklæde stillingerne som kredsdommere, hvorfor Kredsdommerforeningen foretrækker den nuværende ordning, men med et krav om at kredsdommerne for fremtiden gennemgår en uddannelse.

Kredsdommerforeningen finder det vigtigt at lægmandssystemet bevares som foreslået, da det er vigtigt at dommerne kan sproget, kulturen og levevilkårene, hvilket findes vigtigere end ansættelse af danske jurister som dommere, der ikke er bekendt med sproget, kulturen levevilkårene.

Kredsdommerforeningen er enig med flertallet af kommissionens medlemmer vedrørende den foreslået model til den fremtidige kredsretsstruktur. Ved gennemgang af modellens forslag om antallet og placeringen af kredsdommerne, kan der godt blive nogle få ændringer. Særligt når henses til de trafikale forhold.

Uanset ændringer i kommuneinddelingerne finder Kredsdommerforeningen det vigtigt at borgerne har nem adgang til at gøre brug af domstolene, hvorfor at de nuværende kredsretskontorer i samtlige byer anbefales bibeholdt.

21 FEB. 2005

Justitsministeriet
Lovafdelingen

AKL. nr. 26.

2005 NR. 730-0042

Sammenlægning af flere kredsretter kan på sigt give problemer, da det stiller meget store krav til kredsdommernes mobilitet, da det vil kræve en del rejseaktivitet.

Kredsdommerforeningen finder det vigtigt at blive inddraget, når der skal træffes endelig beslutning om antallet af kredsdommerne samt hvor de skal placeres.

Kredsdommernes faste tilknytning til retsvæsenet samt løn og ansættelsesvilkår.

Kredsdommerforeningen er enig i at kredsdommerne for fremtiden skal uddannes til at bestride denne funktion. Dette har været et behov, som kredsdommerne i mange år, har ytret ønske om at få. Dette faglige løft giver naturligvis et krav om at kredsdommerne fastansættes, således at der ikke længere er tale om et borgerligt ombud.

Kredsdommerforeningen finder det vigtigt at der sker en prioritering af efteruddannelser af retsvæsenets personale, før ikrafttrædelse af ny retsplejelov samt kriminallov. Implementeringen vil stille store krav, men Kredsdommerforeningen glæder sig til denne udfordring.

Kredsdommerne skal sikres uafhængighed, idet den nuværende ordning, kan synes at være grundlovsstridig. Endvidere findes det vigtigt at der ikke kan ske forflyttelse.

Forinden fastansættelse af kredsdommerne skal der ske forhandlinger med Kredsdommerforeningen vedrørende løn- og ansættelsesvilkår.

Uanset vedtagelse af kommissionens forslag, finder Kredsdommerforeningen det vigtigt at der allerede nu tages skridt til følgende områder:

At der etableres uddannelse af et nyt hold kredsdommere, sekretærer samt bisiddere.

Som allerede nævnt har Kredsdommerforeningen ønsket bedre faglig kompetance til at varetage hvervet som kredsdommer. Nogle få kredsdommere har været under en forsøgsmæssig kredsdommeruddannelse. Denne uddannelse er godt modtaget og Kredsdommerforeningen ønsker at der snarest bevilges penge til igangsættelse af uddannelse af et nyt hold. Kredsdommerforeningen finder det vigtigt at udvælgelsen af deltagerne til uddannelsen tager sigt på, at deltagerne er fremtidige resurser, hvorfor at det er vigtigt at deltagerne har den fornødne kapacitet til at gennemføre uddannelsen og varetagelse af hvervet.

Det findes vigtigt at retssekretærene gennemgår en uddannelse indenfor domstolene, idet de nuværende sekretærer kun er uddannet indenfor HK, hvor der ikke indgår indlæring af de fagområder domstolene har.

Kredsdommerforeningen er bekendt med at et hold bisidder har været under uddannelse. Når henses til de mange nye regler, der findes i forslaget til den nye retsplejelov og kriminallov, finder Kredsdommerforeningen det bydende nødvendigt at bisidderne uddannes og at denne uddannelse opstartes i nærmeste fremtid.

Kapaciteten i Anstalterne

Kredsdommerforeningen vil ikke undlade at fremhæve, at de nuværende forhold omkring anstaltskapaciteten er yderst uacceptable, idet der på nuværende tidspunkt er en meget lang venteliste for afsoning. En midlertidig løsning, der for tiden benyttes i Ilulissat ved at ombygge Ungdomspensionen til en anstalt, er ikke tilstrækkelig, også selvom man sideøbende har lejet et dobbelt hus i nærheden af anstalten.

Det er Kredsdommerforeningens opfattelse, at en udvidelse af anstaltskapaciteten er alt afgørende for, at befolkningen fortsat skal have tillid til justitsvæsenet, idet det ikke er et særsyn at se en domfældt dømt til anstaltsanbringelse gå på gaden umiddelbart efter domfældelsen, hvilket også kan opleves flere måneder efter, at dommen er blevet afsagt. Det er oplyst at der for tiden er 2 års ventetid for afsoning.

Kommissionens forslag om opførelse af en ny anstalt vil derfor være til delvis afhjælpning af den lange venteliste på personer, der afventer afsoning, men denne alene vil ikke kunne løse problemet med ventelisterne. De nuværende anstalter bør derfor udbygges for at kunne undgå ventelisteproblematikken fremover. Kredsdommerforeningen foreslår ikke, at anstaltskapaciteten skal udvides med 100 pladser, men med en udvidelse, der kan sikre en, for alle, acceptabel ventetid, så man fremover ikke længere kan afsone anstaltsdomme i detentionerne.

Detentioner er i de seneste år, i takt med det stigende behov for anstaltskapacitet, anvendt til fuldbyrdelse af korterevarende anstaltsdomme samt til personer der er tilbageholdte i længere tid, hvilket Kredsdommerforeningen er betænkelige ved.

Betænelighederne skyldes detentionernes ringe standard og at de ikke er egnede ved deres indretning til afsoning, uanset anstaltsanbringelsens varighed, idet den domfældte ikke har nogen form for privatliv. Detentionerne anvendes samtidig til afrusning af berusere, særligt i weekenderne. Der er Kredsdommerforeningens klare opfattelse at en afsoning i detentionen er i strid med kriminallovens intentioner om resocialisering af en domfældt.

Kredsdommerforeningen har, under flere kredsdommermøder, taget emnet op, idet at mange af de sigtede, der sidder tilbageholdt (varetægtfængslede) i detentionerne, bruger deres mulighed for at klage til kredsdommeren. Kredsdommeren har dog reelt ingen lovmæssige muligheder for at rette op på disse forhold.

Kriminalforsorgen gives flere resurser.

Med hensyn til kriminalforsorgen er Kredsdommerforeningen af den opfattelse, at kriminalforsorgens personale allerede nu bør uddannes til at imødegå de ændrede arbejdsopgaver, der måtte komme, når anstaltssystemet ændres ved retsplejereformen. Man bør således sikre, at der sker resocialisering af de dømte, der afsoner i anstalterne, og at anstaltspersonalet har kapacitet til at klare en sådan opgave. Det er ligeledes af særlig betydning, at der ansættes en eller 2 psykologer under kriminalforsorgen, hvilket vil være en af de grundlæggende betingelser for at kunne modtage de nuværende "Herstedvester-klientellet".

Kredsdommerforeningen er fuldt ud enig med kommissionen om, at det er nødvendigt, at den gennem de senere år påbegyndte geografiske udbygning af kriminalforsorgens tilsynsafdelinger fortsættes og forstærkes, og det er ønskeligt, at kriminalforsorgen, som udgangspunkt, fremtidigt er repræsenteret med minimum én forsorgsmedarbejder i alle kommuner. Ved styrkelse af Kriminalforsorgen kan tilsynsdomme fuldbyrdes behørigt og derved sikre sig, at kriminalforsorgen straks efter domsafsigelsen iværksætter tilsyn med forskellige pålæg, især pålæg om afvænningsbehandling mod misbrug af alkohol.

Når dette er opfyldt, kan man sikre sig personundersøgelser, der er foretaget af en person, der har kendskab til sigtedes personlige, sociale, arbejds- og uddannelsesmæssige forhold. Personundersøgelserne bruges som vægtige begrundelser for rettens valg af foranstaltninger overfor den enkelte person.

Indførelse af retsafgifter:

Kredsdommerforeningen støtter forslaget om at der indførelse af retsafgifter i forbindelse med indgivelse af en civilsag. Retsvæsenet i Grønland der er ved at undergå en moderniseringsfase skal fra brugernes side benyttes til rette formål, og ikke til at belaste det med ubetydelige sager som nemt burde kunne løses parterne imellem.

Endvidere får kredsretterne mange sager fra erhvervsvirksomheder bla. Tele Greenland A/S omkring ubetalte telefonregninger, fra Boligselskabet INI omkring boligstøtterestancer og lejerestancer. Der bruges mange resurser til behandling af sådanne sager. Kredsdommerforeningen finder det rimeligt at erhvervsvirksomhederne er med at til, at dække domstolenes udgifter.

Overførsel af ikke tvistlige sager til andre instanser.

Det er Kredsdommerforeningens holdning at domstolene tager sig af tvister, hvorfor der er enighed om at sager som faderskabsanerkendelser, bidragsager samt spørgsmål om friproces og andre ikke tvistlige sager overføres til andre instanser.

Endvidere er det nødvendigt retshjælpen allerede nu overføres til evt. en advokatvirksomhed

Ved indførelse af retsafgifter og overførelse af ovennævnte sagsområder allerede nu, vil sagsantallet til vurderingen af arbejdsmængden være mere realistisk. Dog med det forbehold, der om muligt vil kunne blive opvejet med overtagelse af fogedsagerne. Kredsdommerforeningen finder ikke på nuværende tidspunkt at være klar til at overtage fogedsagerne på grund af manglende kompetence og resurser.

Videokonferenceudstyr.

Kredsdommerforeningen skal henstille til, at der snarest anskaffes videokonferenceudstyr til samtlige kredsretter. Brug af videokonferenceudstyr foregår i dag via Tele Greenlands faciliteter, som mange steder langt fra lever op til de krav og rammer kredsretterne har. Mange steder udsættes retsmøder, der behandles under lukkede døre, til at blive behandlet for ” åbne døre” på grund af faciliteternes standard. Dette lever ikke op til den værdighed som bør tillægges retsvæsenet og ikke mindst brugernes rettigheder.

Det grønlandske samfund har ventet spændt på betænkningens færdiggørelse, hvilket nu gør det muligt at Grønland får en ny retsplejelov og ny kriminallov, det har været tiltrængt i mange år. Kredsdommerforeningen håber at lovgivningsmagten træffer en endelig beslutning snarest. På den måde vil lovgivningen på området være på trin med den udvikling som Grønland har gennemgået og vil gennemgå.

Med venlig hilsen

Mille Søvendahl Pedersen

Retten i Korsør
Kriminalretten
Kirkepladsen 14,
4220 Korsør
Tlf. 58 36 09 99
Fax 58 36 09 98

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

11. februar 2005

J.nr. 111/2004

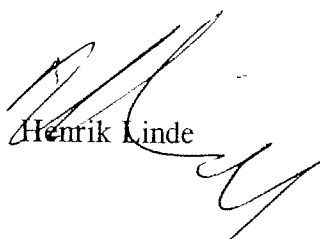
Deres j.nr. 2004-730-1030

AKA

I et brev af 10. august 2004 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om betænkning nr. 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen.

Foreningen har ikke bemærkninger til betænkningen.

Med venlig hilsen

Henrik Linde

21 FEB. 2005

Justitsministeriet
Lovafdelingen

Akt.nr. 25.

2005 NR. 730-0042.

HTM

Justitsministeriet
Direktoratet for Kriminalforsorgen
Direktionssekretariatet

Justitsministeriet
Lovafdelingen

AKA

København, den 10. februar 2005

Journalnr.: DIS 04-102-111
(Bedes anført ved henvendelse)
Reference KL
Direkte telefon

Vedrørende Den Grønlandske Retsvæsenkommission betænkning nr. 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen

Justitsministeriets Lovafdeling har anmodet direktoratet om en udtalelse om betænkning nr. 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen. Direktoratet er i den forbindelse blevet bedt om at høre de relevante institutioner og indarbejde eventuelle indkomne bemærkninger i direktoratets udtalelse.

På den baggrund har direktoratet anmodet den ledende anstaltsleder i Grønland, kriminalforsorgslederen i Grønland, Anstalten ved Herstedvester, fængslerne, direktoratets kontorer og organisationerne om eventuelle bemærkninger.

Direktoratet har modtaget svar fra Anstalten ved Herstedvester, samt fra direktoratets Juridisk kontor og Straffuldbyrdelseskontoret. Svarene vedlægges til orientering.

Det skal bemærkes, at direktoratet selv har deltaget i processen med udarbejdelsen af betænkningen, hvorfor der ikke afgives et egentligt høringssvar.

Anstalten ved Herstedvester anbefaler, at de grønlandske anstaltsbetjente, som en obligatorisk del af grunduddannelsen, udstationeres 2 – 3 måneder til Anstalten ved Herstedvester. Direktoratet overvejer i øjeblikket de økonomiske muligheder for en sådan ordning. Forudsat, at det besluttet at følge betænkningens anbefalinger, vil en sådan ordning kun være en overgangsordning, indtil betænkningens forslag om at oprette en lukket forvaringsafdeling i tilknytning til Anstalten for domfældte i Nuuk er gennemført

Direktoratet har i øvrigt ingen bemærkninger til høringssvarene.

Med venlig hilsen

Annette Esdorf

21 FEB. 2005

Justitsministeriet
Lovafdelingen

AKL nr. 21

2005 NR. 730-2042

Direktoratet for Kriminalforsorgen
Direktionssekretariatet
Strandgade 100
1401 Kbh. K

Vedrørende betænkning om det grønlandske retsvæsen.

Anstalten har drøftet Retsvæsenkommissionens betænkning på et møde i Samarbejdsudvalget den 12. januar 2005.

Drøftelserne fandt sted med udgangspunkt i afsnittet i resumebindet side 82-92 om fuldbyrdelse af foranstaltninger.

Der var enighed i Samarbejdsudvalget om, at man fuldt ud kan tilslutte sig de overvejelser Retsvæsenkommissionen er fremkommet med, for så vidt angår fuldbyrdelse af foranstaltninger.

Anstalten er således enig i det kritisable i, at forvarede nedsendes på ubestemt tid til Danmark, og i at tilsyn med og behandlingsvilkår for bl.a. prøveløsladte i Grønland ikke håndhæves effektivt.

Umiddelbart vil man ligeledes støtte, at der oprettes en fælles ledelse af Kriminalforsorgen i Grønland, med ansvar for den daglige drift af anstalter, afdelinger og pensioner og tilsynsvirksomhed. Det vil efter anstaltens opfattelse sikre en bedre koordinering af arbejdet.

Anstalten er enig i de krav, som kommissionen opstiller til en effektiv tilsynsmyndighed og vil specielt fremhæve kravene om effektiv kontrol med, at den dømte overholder fastsatte vilkår og om hurtig indskriden ved hjælp af politiet og retten, hvis vilkårene overtrædes.

Man er ligeledes enig i kommissionens henstilling om, at der skaffes resurser med henblik på at styrke varetagelsen af de forsorgsmæssige opgaver i anstalterne og effektivisere tilsynet med prøveløsladte.

Kommissionen fremsætter bemærkninger om fuldbyrdelse af foranstaltninger overfor psykisk syge kriminelle, og nævner bl.a., at det forudsættes, at der såvel i Kriminalforsorgen som i sundhedsvæsenet vil være resurser til rådighed for samarbejdet. Det forudsættes tillige, at der ansættes psykologisk/psykiatrisk ekspertise ved Kriminalforsorgen.

Anstalten hilser forslagene meget velkomne.

04-102-111
AKS

Men man må desværre vurdere, at på baggrund af de meget beskedne psykolog- og psykiaterresurser, der er tilstede i Grønland, vil forudsætningen næppe kunne opfyldes. Anstalten vil pege på, at man eventuelt som en "mellemløsning" kunne forsøge at ansætte sygeplejersker ved alle anstalter i Grønland.

Anstalten er helt enig i bemærkningerne vedrørende tilsyn med forvaringsdømte (altså Herstedvester klientellet), hvorefter fremgår, at der er særlige forsorgsmæssige forpligtelser overfor dette klientel.

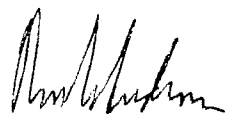
Anstalten støtter ligeledes, at der oprettes en lukket forvaringsafdeling i tilknytning til anstalten i Nuuk, således at de grønlandske anbragte i Herstedvester kan hjemtages til Grønland. Det ville naturligvis være optimalt, såfremt der kan ydes psykiatrisk bistand fra den psykiatriske afdeling på Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk, og man kan kun håbe, at det resurse-mæssigt er muligt.

Anstalten er enig i, at det er afgørende for etablering af lukket regi i Grønland, at der er etableret egentlige beskæftigelsesmuligheder og fritidsfaciliteter for de anbragte.

Anstalten støtter varmt, at der oprettes en ny lille anstalt på Grønlands østkyst (Tasilaq), men man kan være betænkelig ved, om det er muligt at skaffe personale til en sådan institution.

Endelig anbefaler anstalten, at grunduddannelsen af anstaltsbetjente udbygges, herunder at der – som der er løbende drøftelser om i øjeblikket – bliver mulighed for, at 2 til 3 måneders udstationering til Herstedvester indgår i det obligatoriske grunduddannelsesforløb for anstaltsbetjente.

Med venlig hilsen

Bent Andersen
vicefængselsinspektør

Betænkning om det grønlandske retsvæsen

Straffuldbyrdelseskontoret kan tilslutte sig kommissionens anbefalinger, herunder at der etableres en enhedskriminalforsorg med fælles ledelse, at der oprettes en lukket forvaringsafdeling i Nuuk og en anstalt i Østgrønland, at det forsorgsmæssige arbejde i anstalterne og i den fri forsorg professionaliseres og effektiviseres, og at det udbygges geografisk, samt at der etableres mulighed for forskellige former for behandling under afsoningen/tilsynet.

Justitsministeriet

Direktoratet for Kriminalforsorgen

Juridisk kontor

Direktionssekretariatet

København, den 15. december 2004

Journalnr.: 04-8180-34

(Bedes anført ved henvendelse)

Reference maj

Direkte telefon

Vedrørende betænkning nr. 1442/2004 fra Den Grønlandske Retsvæsenkommission

Direktionssekretariatet har ved brev af 30. august 2004 anmodet om bl.a. Juridisk Kontors eventuelle bemærkninger til Betænkning 1442/2004 fra Den Grønlandske Retsvæsenkommission.

Juridisk Kontor har noteret sig, at det af betænkningens bind 6, side 2012 fremgår, at:

- Kommissionens lovudkast til en ny Kriminallov for Grønland og den administrative regulering, der foreslås, gennemført på grundlag af lovudkastet indebærer en række ændringer af de gældende regler om, hvorledes de enkelte foranstaltninger fuldbyrdes.
- Kommissionen ved sin gennemgang og vurdering af gældende ret har været opmærksom på den danske lovgivning om fuldbyrdelse af straf mv., men at de særlige grønlandske forhold betyder, at de danske fuldbyrdelsesregler ikke uden videre kan overføres fra Danmark til Grønland, men dog være en inspirationskilde.

Juridisk kontor har videre noteret sig, at der med kommissionens forslag tilsigtes en ophævelse af den gældende bekendtgørelse om anstaltsophold i Grønland og de hertil knyttede administrative forskrifter.

Kontoret har bemærket, at det i en række bestemmelser er forudsat, at den nye instans, Ledelsen af Kriminalforsorgen, som kommissionen foreslår oprettet, fastsætter eller kan fastsætte nærmere regler.

Kontoret bemærker herved, at forslaget indebærer en forudsætning om et omfattende arbejde (på linie med det, der fulgte i kølvandet på udstedelsen af straffuldbyrdelsesloven) med udarbejdelse af et nyt administrativt regelsæt til udmøntning af fuldbyrdelsesbestemmelserne i kommissionens lovforslag.

Det bemærkes desuden, at Juridisk Kontor ikke på nuværende tidspunkt har foretaget en detaljeret gennemgang af de enkelte bestemmelser i kommissionens forslag til en ny kriminallov idet kontoret finder det mest hensigtsmæssigt at afvente fremsættelsen af et egentligt lovforslag på baggrund af betænkningen og de indkomne høringsvar.

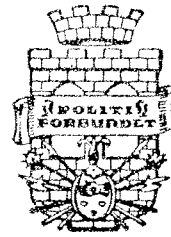
Endelig skal det bemærkes, at kommissionen – så vidt Juridisk Kontor har kunnet se – ikke har overvejet eventuelle ulemper ved at regulere fuldbyrdelse af foranstaltninger i samme lov, som indeholder de til den danske straffelov svarende bestemmelser.

Kontoret bemærker herved, at indførelsen af en straffuldbyrdelseslov i Danmark blandt andet er sket med henblik på at indføre en samlet regulering af straffuldbyrdelsen og at det må antages, at reguleringen heraf i et selvstændigt regelsæt har været til gavn for regelsættets brugervenlighed.

Kontoret skal på denne baggrund pege på muligheden for, at reglerne om fuldbyrdelse af foranstaltninger i kommissionens lovudkast udskilles, således at der i stedet udstedes en separat lov herom.

Med venlig hilsen

Mads Jespersen

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

2004-00539/07.04.04
25. februar 2005
HB/lc

AKA

Jmt. modt.
3 MRS. 2005

**Vedrørende betænkningnr. 1442 om det grønlandske retsvæsen til
Justitsministeriet og Grønlands Landsstyre**

Sagsnr. 2004-730-1030

Som opfølgning på Politiforbundets høringssvar afgivet den 12. november 2004 fremsendes hermed vedlagte supplerende bemærkninger fra Grønlands Politiforening dateret og afsendt den 11. februar 2005.

På forbundets vegne - og med venlig hilsen

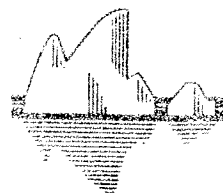
Hans Bundesen
Sekretariatsleder

Jmt. 2005-12
2005

- 3 MRS. 2005
Justitsministeriet
Lovafdelingen

Akt.nr. 30.
2005 NR. 730-0042.

-KALAALLIT-NUNAANNI POLITIIT PEQATIGIIFFIAT-
(GRØNLANDS POLITIFORENING)

Postbox:
39
Telefon:
Bankforbindelse:

den
Brev nr.
Journal nr.
(Ejeres indført i Skrivelsen)
Deres journal nr.

JUSTITSMINISTERIET
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Vedr.: Høringssvar til Betænkning om det Grønlandske Retsvæsen, Betænkning nr. 1442/2004.

Bestyrelsen i Grønlands Politiforening har den 02. februar 2005 endeligt drøftet betænkningen og herunder ønsket at fremkomme med følgende udtalelse.

Grønlands Politiforening er generelt tilfredse med det store arbejde som Kommissionen har lagt i betænkningen, hvilket kommer i fuld udtryk i det omfattende rapport materiale der nu er fremlagt.

Kommissionen har fuld ud taget højde for det særegne forhold der adskiller Grønland i forholdet til det andre lande.

Grønlands Politiforening har udelukkende i høringssvaret koncentreret sig om Politiets forhold i Grønland og det opgaver der relaterer sig hertil.

Dog har vi herunder drøftet civilretlige opgaver, der indtil videre er pålagt Politiet i Grønland.

Endvidere har vi under Retsplejelovens område vedr. politiets opgaver drøftet den danske Lov om Politiets Virksomhed, som trådte i kraft i 2004.

Omkring det særlige opgaver, som Politiet i Grønland varetager, har bestyrelsen drøftet behovet for yderligere fartøj, udover det 4 politikuttere, som Grønland råder over.

Grønlands Politiforening har deltaget i en undersøgelse vedr. normativ for Politiet i Grønland, idet Retsvæsenkommissionen i sin rapport har nævnt et tal på 125 mand. Det foreløbige undersøgelser viser et større behov for personaleressourcer i fremtiden.

På baggrund af det drøftede i bestyrelsen vil vi således fremkomme med følgende i tilfældig rækkefølge:

- Grønlands Politiforening har stadig et krav om, at der skal være reel lønudligning mellem det hjemmehørende og det udsendte politipersonale. Grønlands Politiforening kan ikke se, hvorfor der skal være forskel i lønningerne mellem udsendte og hjemmehørende, når eks. Det færøske kolleger får samme løn som vores danske kolleger også selvom det har deres egen tjenestemandsløvgivning.
- Grønlands Politiforening har gennem årene udfærdiget fordelingsnøgle over eksisterende politi-Personale og senest i 1998/1999 lavet en fordelingsnøgle over 125 politifolk, som var et tal, der efter hvad Grønlands Politiforening erfarer, var fastsat af Rigspolitichefen.

Der er således ikke tidligere blevet lavet en egentlig normativ-analyse, for at afdække det reelle behov for "mandtal" i politikreds Grønland.

Grønlands Politiforening deltager i den af Politimesteren i Grønland nedsatte arbejdsgruppe Der har til opgave, at se på det reelle behov for politifolk i kredsen. Da der som nævnt ikke tidligere er udfærdiget en analyse af behovet for hvormange politifolk der skal være i kredsen, vil Grønlands Politiforening anbefale, at der udfærdiges en normativ-analyse, således man kan afdække det reelle behov for antal politifolk i kredsen.

Det foreløbige arbejde viser, at opgivne mandtal på 125 langt fra dækker det reelle behov for politikredsen.

- I 2004 trådte Lov om Politiets Virksomhed i kraft i Danmark. Grønlands Politiforening vil anbefale, at samme lov sættes i kraft for Grønland, da man således vil ensarte regelgrundlaget for politiets virke.
- Grønlands Politiforening er enig med synspunkterne i Retsvæsenkommissionens betænkning om overdragelse af diverse civile sager til kredsretterne hilses velkommen.
- Omkring anbringelse af arrestanter og korttidsafsonere i Politiets detentioner er Grønlands Politiforening af den opfattelse, at der bør opføres særlige arrester i Grønland, ligesom at alle afsonere bør afsone i Anstalterne i Grønland.
- Grønlands Politiforening er enig i, at der skal være en 5. politikutter i Grønland. Det vil være på sin plads, at den 5. politikutter er større end det øvrige 4 eksisterende politikuttere, med tanke at den kan operere i isfyldte farvande og bør kunne indsættes i krævende opgaver.
- Grønlands Politiforening er enig i, at der man i højere grad bør tilpasse uniformeringen af det Politifolkene med hensyntagen til det særegne politiopgaver man løser heroppe, ligesom klimaet Nødvendiggør et tilpasset uniformering.
- Grønlands Politiforening er enig med Retsvæsenkommissionen om, at nærheden med befolkningen skal fastholdes og at lokalkendskabet er en vigtig del af politiets virke.
- Grønlands Politiforening vil påpege, at det er nødvendigt, at det fysiske rammer omkring politiet er optimale, da man stadig i flere steder lider under dårlige og ikke tidssvarende bygninger.

- Grønlands Politiforening vil anbefale, at forholdene for Kommunefogederne bringes i orden Snarest muligt, da bl.a. deres lønninger igennem mange år ikke er blevet reguleret.
- Grønlands Politiforening vil anbefale, at der gives adgang til at forurettede i kriminalsager kan Beskikkes en besidder. Eksempelvis er der ingen retlige grundlag for, at grønlandske politifolk Kan beskikkes en bisidder i forbindelse med sager, hvor de er forurettede i sagerne, selvom kolleger i det øvrige rige har mulighed herfor.
Dette gælder selvfølgelig også for menigmand.

Afslutningsvis vil det være på sin plads, at bemærke, at man i det videre arbejde er opmærksomme på, det forhandlingmæssige resultater der er opnået og at Grønlands Politiforening tilstræber, at udligne alle overenskomstmæssige forskelle der er mellem det danske og det grønlandske polititjenestemænd.

Grønlands Politiforening har et ønske, såfremt dette bliver nødvendigt, at stadig være en part i det videre arbejde omkring politiets forhold i Grønland.

Med venlig hilsen

Grønlands Politiforening, Aasiaat, den 11. februar 2005.

Aqqaluk Petersen, formand.

POLITIMESTEREN I GRØNLAND

KALAALLIT NUNAANNI POLITIMESTERI
P. H. Lundsteensvej 1 - Postbox 1006 - 3900 Nuuk
Tlf. (+299) 32 14 48 - Telefax (+299) 32 41 94

Dato: 4. februar 2005

J.nr.: 55PM-10160-00009-04

wrx09657

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10, 1216 København K

Just. Mdt.
14.

AKA

Høringssvar

vedr. betænkning nr. 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen.

I et brev af 10/8-2004 har Justitsministeriet (Lovafdelingen, strafferetskontoret, j.nr. 2004-730-1030) anmodet om en udtalelse om betænkning nr. 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen.

Indledningsvis bemærkes, at jeg i hovedtræk er enig i kommissionens vurderinger og at jeg som følge heraf principielt kan tilslutte mig dens forslag. Mine bemærkninger i det følgende er derfor hovedsagelig koncentreret om forhold, hvor jeg mener der er behov for at korrigere og/eller supplere oplysninger i betænkningen om faktuelle forhold (ikke mindst fordi forholdene har ændret sig efterfølgende) og om forhold hvor jeg har en anden opfattelse end kommissionen.

Jeg har i øvrigt forsøgt at fastholde betænkningens systematik.

Ad. bind 1. Generelt om retsvæsenet.

Ad. afsnit V. Sproget.

21 FEB. 2005

Justitsministeriet
Lovafdelingen

Akt.nr. 23

2005 NR. 750-0042

Jeg er ikke uenig i kommissionens grundsynspunkt om at sproget i alle elementer af retslivet som udgangspunkt skal være indrettet på en sådan måde, at den, som er hovedperson i en sag eller sagsbehandling, fuldt ud forstår, hvad der sker i sagen, om nødvendigt via tolkning, men at det – som følge af den sproglige virkelighed og de tilrådighed stående menneskelige ressourcer - ikke er muligt at pege på en

enkel og samlet løsning på problemerne. Jeg finder imidlertid anledning til at tage forbehold overfor det skøn, som har fundet udtryk i betænkningen på side 155f om, at en ordning, hvorefter politiet foretager oversættelse af al korrespondance, alle politirapporter og anklageskrifter såvel i politimesterembedet som i politidistrikterne, (alene) vil kræve i alt 5 tolke. I øvrigt vil hensynet til konsekvent oversættelse efter min opfattelse skulle afvejes overfor hensynet til rimelige sagsbehandlingstider.

Opmærksomheden henledes endelig på, at polititjenestemænd i Grønland p.t. ikke uddannes til at udfærdige politirapporter på grønlandsk og de fleste ikke umiddelbart vil være i stand hertil uden yderligere ressourcekrævende uddannelse.

Ad. bind 2. Retsplejen og domstolene.

Ad. afsnit VII. Rettergangsfuldmægtige, forsvarere, advokater og retshjælp.

Ad. kapitel 2. Forsvarere i kriminalsager.

Under 2.1. er det på side 311f beskrevet, at anklagemyndigheden i Grønlands Landsret giver møde ved en lokal ikke-juridisk uddannet polititjenestemand når det er en læg bisidder, der giver møde for at varetage tiltaltes forsvar. Dette er ikke en udtømmende beskrivelse, idet anklagemyndigheden som udgangspunkt giver møde ved en politijurist i Grønland Landsret – også når landsretten vælger at beskikke en læg bisidder. Anklagemyndigheden giver møde ved en lokal polititjenestemand i de tilfælde, hvor landsretten kun har berammet en enkelt (eller meget få) sager i et distrikt og hvor det samtidig af Politimesteren i Grønland vurderes, at sagens karakter ikke taler imod, at det er en ikke-juridisk uddannet anklager, der giver møde. Det er således typisk udelukkende i udmålingsanker og i sager, hvor anklagemyndighedens påstand højst er en korterevarende anstaltsanbringelse, at det overvejes ikke at give møde ved en politijurist.

Under 2.3.1. er det på side 317 anført, at advokaternes møde som bisiddere i kriminalsager i Nuuk har fungeret til alles tilfredshed. Jeg skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på det principielle problem, at det typisk kun er sigtede og tiltalte i Nuuk, der har praktisk mulighed for at have en advokat som bisidder, hvilket efter min opfattelse medfører en geografisk ulighed. Det er min opfattelse, at det typisk er de velfungerende sigtede og tiltalte, der har advokater som bisiddere i Kredsretten i Nuuk og i øvrigt uden

skelen til sagens alvor og kompleksitet. Der kan således ikke bortses fra, at ordningen – således som den aktuelt praktiseres har social slagside.

Under 2.3.5. redegøres bl.a. for hvornår der efter kommissionens opfattelse skal/bør beskikkes en juridisk uddannet forsvarer. I fortsættelse af det i betænkningens kapitel 2.3.5.2. på side 333 anførte om, at der kan være behov for at anklagemyndigheden møder ved en politijurist når forsvareren er advokat, skal jeg bemærke, at det er min opfattelse, at når en sag som følge af dens alvorlige og komplicerede karakter bliver henlagt til Retten i Grønland som første instans, så bør anklagemyndigheden ligeledes give møde ved en juridisk uddannet anklager. Dette vil – som også nævnt i betænkningen – nødvendigvis kræve tilførsel af yderligere ressourcer til anklagemyndigheden.

Ad. afsnit X. Kriminalsagers behandling.

Det fremgår af betænkningen, at kommissionen ved udformningen af sit udkast til retsplejelov for Grønland foruden i den gældende grønlandske lov har taget udgangspunkt i den danske retsplejelov, og at mange af udkastets bestemmelser svarer nøje til de tilsvarende bestemmelser i den danske lov, der var gældende på det tidspunkt da kommissionen udformede sit forslag. Kommissionen har imidlertid tilsyneladende ikke konsekvent ladet de seneste ændringer i den danske retsplejelov indgå i sine overvejelser. På denne baggrund skal jeg - for at undgå, at en ny grønlandsk lov, tilblevet på grundlag af kommissionens forslag, allerede er "forældet" ved vedtagelsen - indstille, at alle danske lovændringer, under hensyntagen til kommissionens almindelige synspunkter og de særlige grønlandske forhold, konsekvent søges indarbejdet i ministeriets eventuelle lovforslag, herunder ikke mindst ændringer der vedrører forsvarets rolle, efterforskning og behandlingen af kriminalsager i det hele taget. Det bemærkes, at jeg er opmærksom på, at opgaven med løbende at sørge for, at der bliver taget initiativer til ajourføring og revision af de grønlandske love i fremtiden er tiltænkt Rådet for Grønlands retsvæsen, men det er min opfattelse, at en ny grønlandsk retsplejelov så vidt muligt bør være "ajour" ved vedtagelsen.

Herudover skal jeg om de enkelte bestemmelser i forslaget udtale følgende:

Ad. kapitel 2. Værneting.

Under 2.2. anfører kommissionen: "Skulle der blive afsagt en dom af en ret, der ikke er rette værneting, vil dommen ikke af den grund være ugyldig. Det samme gælder enkeltstående handlinger, der måtte være foretaget ved en anden ret end den, der følger af værnetingsreglerne. Dette skal ses i lyset af kommissionens overvejelser af at undgå "tekniske frifindelser", der er omtalt ovenfor under kap. 1.5. Et tilsvarende princip har fundet udtryk i den danske retsplejelovs § 704, men kommissionen har ikke fundet grundlag for at foreslå indført lovbestemmelser herom."

Det er min opfattelse, at der i den grønlandske retsplejelov bør indføres en pendant til den danske retsplejelovs § 704. I den forbindelse lægger jeg vægt på, at det ikke forekommer hensigtsmæssigt, at fremtidige retstvister vedrørende dommes og enkeltstående retshandlinger gyldighed skal afgøres under henvisning til lovens forarbejder, når der nu er givet mulighed for i forbindelse med revisionen af loven at vedtage en bestemmelse, der endeligt regulerer tvister om blandt andet dommes gyldighed på grund af værnetingssspørgsmål.

Ad. kapitel 4. Sigtede og dennes forsvar.

Indledningsvis skal jeg bemærke, at der i forbindelse det forestående lovarbejde tillige bør tages hensyn til lov nr. 436 af 10/6-2003 (den såkaldte "rockerlov") med forarbejder samt lov nr. 215 fra 2004, jf. Retsplejerådets bet. 2003 1427 om reform af den civile retspleje (offentlighed i civile sager og straffesager). Jeg skal således anbefale, at der indføres regler i den grønlandske retspleje svarende til den danske retsplejelovs § 729a-d. Jeg tillader mig i øvrigt at henvise til min generelle bemærkning ovenfor om "ajourføring" af et eventuelt lovforslag også med den seneste udvikling i Danmark.

Under 4.2.4. fremgår kommissionens forslag til politets pligt til at vejlede om muligheden for at få en forsvarer beskikket i retten. I den forbindelse skal jeg anbefale, at retningslinierne for politiets vejledningspligt fastsættes i overensstemmelse med Justitministeriets bekendtgørelse nr. 467 af 26. september 1978, vedrørende sigtedes adgang til at begære en offentlig forsvarer beskikket.

Ad. kapitel 5. Forurettedes stilling i kriminalretsplejen.

Under 5.3.1. fremgår, at kommissionen ikke finder, at bisidderen skal have til opgave at fremme forurettedes erstatningskrav mod tiltalte og herunder procedere dette spørgsmål under domsforhandlingen, således som det tilkommer en dansk bistandsadvokat. Forfølgningen af civile krav under behandlingen af en kriminalsag skal efter kommissionens forslag også fremtidigt – og i videre omfang end nu – påhvile anklagemyndigheden. Af betænkningens side 524 fremgår endvidere, at bisidderen for den forurettede f.eks. kan være en medarbejder fra socialforvaltningen eller en person fra den offervagt, som kommissionen foreslår etableret. På baggrund af kommissionens forslag vedrørende bisidderbeskikkelse for forurettede skal jeg anføre, at jeg finder, at der i forbindelse med indførelsen af en uddannelse og autorisationsordning af bisiddere tillige bør foregå en uddannelse af bisiddere vedrørende varetagelsen af forurettedes interesser og rettigheder og herunder også forurettedes muligheder for at forlange erstatning under straffesagen. De forurettedes retsstilling vil derved i fremtiden blive styrket, idet opgaven vil blive varetaget af en persongruppe, der kan sikre en professionel, ensartet og kvalificeret vejledning og behandling af kravene. Jeg skal således anbefale, at der indsættes regler, som de i dag findes i den danske retsplejelovs kap. 66a. Det er således min opfattelse, at det vil være naturligt, at de autoriserede bisiddere og advokater varetager opgaven med hensyn til at fremme forurettedes erstatningskrav mod tiltalte og herunder procedere spørgsmålet under domsforhandlingen i de sager, hvor retsplejeloven giver mulighed for, at der beskikkes den forurettede en bisidder. Erstatningsspørgsmål i øvrige sager skal herefter behandles og varetages af politiet og anklagemyndigheden som hidtil.

Ad. kapitel 6. Indledende bemærkninger om efterforskning og om kriminalprocessuelle tvangsindgreb.

Jeg er enig i at anvendelse af agenter i Grønland - som følge af det aktuelle kriminalitetsmønster - måske ikke p.t. er et strengt nødvendigt efterforskningsmiddel. Tilsvarende vil i øvrigt kunne gøres gældende for så vidt angår andre af de såkaldte kriminalprocessuelle tvangsindgreb, herunder f.eks. hemmelig ransagning, udvidet teleoplysning og dataaflysning, som kun kan forventes at ville blive bragt i anvendelse i meget sjældne og få tilfælde. Det er imidlertid min opfattelse, at politiet ikke desto mindre bør have de omhandlede efterforskningsmuligheder - og herunder også muligheden for anvendelse af agenter - i påkommende tilfælde. Det vil efter min opfattelse være at foretrække, at områderne allerede nu lovreguleres, således at man undgår at komme i situationer, hvor udviklingen – som det ved flere lejligheder har været tilfældet i

Danmark - fører til anvendelse af nye efterforskningsmidler og metoder, som ikke er hjemlede og reguleret i loven. Hertil kommer at det formentlig kun er et spørgsmål om tid hvornår der opstår et tvingende behov for regulering af området.

Ad. kapitel 8. Indgreb i meddelelshemmeligheden, observation, legemsindgreb og ransagning.

Specielt ad afsnit 8.3. skal jeg indstille, at lov nr. 434 af 31/5-2000 om oprettelse af et centralt DNA-profilregister med eventuelle ændringer søges sat i kraft i Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Ad. kapitel 9. Andre tvangsindgreb under efterforskningen (beslaglæggelse, edition, fotoforevisning, konfrontation, efterlysning og personundersøgelse.

Specielt ad afsnit 9.3. (jfr. afsnit XVI - fuldbyrdelse af foranstaltninger, kapitel 4. s. 1021) skal jeg udtale mig imod stk. 1, 2. pkt. i forslagets § 434, hvor det - i modsætning til de gældende grønlandske og danske bestemmelse, men angiveligt i overensstemmelse med praksis - foreskrives, at personundersøgelse i almindelighed skal foretages, når der kan blive spørgsmål om anvendelse af mere indgribende foranstaltninger end betinget dom. Efter at retternes udmålingspraksis ikke mindst på volds- og sædelighedsområdet - på trods af det såkaldte gerningsmandsprincip - har bevæget sig i retning af ubetingede frihedsstraffe i form af anstaltsanbringelse, er det min opfattelse, at det i en lang række sager, hvor der er spørgsmål om anstaltsanbringelse, vil være uden reel betydning for sagens afgørelse og et spild af ressourcer at foretage personundersøgelse, når det efter den foreliggende retspraksis på forhånd er klart, at sagen vil ende med denne foranstaltning. Jeg har for ganske nylig - i forbindelse med udarbejdelsen af nye administrative regler om politiets behandling af volds- og sædelighedssager - drøftet spørgsmålet både med landsdommeren og lederen af kriminalforsorgen i frihed. Begge var enige i, at personundersøgelser var overflødige i en lang række bl.a. volds- og sædelighedssager og i at kriminalforsorgens sparsomme resurser kan anvendes mere hensigtsmæssigt på forsorgsarbejde og andre mere påtrængende opgaver. Praksis vedrørende foretagelse af personundersøgelser - i hvert fald på volds- og sædelighedsområdet - må efter ikrafttrædelsen af de omhandlede administrative bestemmelser forventes ændret indenfor den allernærmeste fremtid. Jeg vedlægger til orientering kopi af min dagsbefaling nr. 4 med tilhørende cirkulæreskrivelse af 31. januar 2005 vedrørende behandlingen af volds- og sædelighedssager. Udover resursehensynet taler også hensynet til sagsbehandlingstiden for at undgå at foretage reelt overflødige personundersøgelser.

Ad. kapitel 11. Sagens behandling i retten.

Ad. 11.2.3. (Parternes tilstedeværelse under sagen) kan jeg som udgangspunkt tilslutte mig kommissionens bemærkninger vedrørende parternes tilstedeværelse under sagen, som de er anført i betænkningens s. 581 ff. I relation til foranstaltningsdømte, udkastets § 452, skal jeg dog anbefale, at der indsættes en bestemmelse, hvorefter retten som alternativ til den dømtes tilstedeværelse og afhøring ved anvendelse af fjernkommunikation kan træffe bestemmelse om, at den foranstaltningsdømte kan indkaldes til indenretlig afhøring på det sted, hvor det findes mest hensigtsmæssigt. Jeg har i den forbindelse lagt vægt på, at der i dag for så vidt angår foranstaltningsdømte, der er anbragt i Danmark, foretages subsidiære afhøringer ved retterne i Glostrup og Århus. Det er mit indtryk, at denne ordning i dag varetages og fungerer til alle parter fulde tilfredshed, ligesom ordningen tilgodeser de retssikkerhedsmæssige hensyn til de foranstaltningsdømte.

Ad. 11.2.4. (Udeblivelse) Kan jeg som udgangspunkt tilslutte mig kommissionens bemærkninger, som de er anført i betænkningen s. 582 ff. Dog finder jeg, at der bør gives adgang til at fremme en sag til dom, når tiltalte ikke idømmes højere straf end anbringelse i anstalt for domfældte i 30 dage. I den forbindelse lægger jeg vægt på, at anklagemyndigheden hvert år behandler ganske mange kriminalsager, hvor der nedlægges påstand om betinget dom, dom til forsorg samt dom til anbringelse i anstalt i 30 dage. Såfremt udkastet til retsplejeloven vedtages i den nuværende form, vil domstolene og anklagemyndigheden være afskåret fra at færdigbehandle sagerne, ligesom politiet, forurettede og vidner ulejliges unødigt.

Ad. 11.2.6.5. (Vejledning om anke) kan jeg som udgangspunkt tilslutte mig kommissionens bemærkninger, som de er anført i betænkningen s. 588 ff. Jeg finder at bestemmelsen i udkastets § 477 bør suppleres med en bestemmelse om, at retten i forbindelse med sin vejledningsforpligtelse tillige i retsbogen anfører, at vejledningen er foretaget, ligesom det i retsbogen bør anføres, hvorvidt den tiltalte anker dommen med påstand og enten frifindelse eller formildelse. I den forbindelse har jeg lagt vægt på, at der erfaringsmæssigt jævnligt opstår tvist i forbindelse med ankesagens behandling ved Grønlands Landsret om, hvorvidt tiltaltes anke alene vedrører udmålingen eller tillige sagens beviser. Disse retstvister vil efter min opfattelse kunne undgås, såfremt den tiltalte i forbindelse med dommens afsigelse ved kredsretterne vejledes om sine ankemuligheder og retterne i retsbogen anfører tiltaltes påstand under anken.

Ad. kapitel 12. Særligt om børn som vidner i kriminalsager.

Det er min opfattelse, at der bør indføres bestemmelser i den grønlandske retsplejelov, der svarer til den danske retsplejelovs § 731a, § 745e og § 877a, jfr. betænkning nr. 1420/2002. Jeg tillader mig i øvrigt i denne forbindelse at henvise til min vedlagte dagsbefaling om behandling af volds- og sædelighedssager hvoraf det fremgår, at de nye danske regler har dannet forbillede for forsøgsordningen i Grønland om videoafhøring af børn i sædelighedssager, således som den nu er udformet.

Ad. Kapitel 13. Erstatning for kriminalretlig forfølgning.

Ad. 13.2. (kommissionens overvejelser og forslag) bemærkes, at jeg af habilitetsmæssige grunde finder det betænkeligt at kompetencen til at træffe afgørelser i 1. instans i sager om erstatning i anledning af kriminalretlig forfølgning henlægges til mig. Da erstatningsreglerne ikke – i modsætning til reglerne i lov nr. 905 af 23/12-1998 om behandlingen og klager og kriminalsager vedrørende politipersonale i Grønland – forudsætter hurtig udrykning fra Danmark til Grønland har jeg vanskeligt ved at se hvordan en sådan ordning kan legitimeres med en henvisning til praktiske vanskeligheder som følge af afstanden mellem Grønland og Danmark.

Ad. Afsnit XI. Appel, gentagelse og fuldbyrdelse (fogedsager).

Ad. kapitel 1. Appel.

Ad. 1.3.1. (anke af domme fra 1. til 2 instans) er det min opfattelse, at vil være fuldt forsvarligt af ressourcemæssige grunde at indføre en ankebegrænsningsregel i mindre sager svarende til den danske retsplejelovs § 962.

Ad. kapitel 4. Fuldbyrdelse (fogedsager) s. 638ff.

Ad. 4.3.1. er jeg enig i kommissionens forslag om at begrænse politiets opgaver som fogedmyndighed. Af hensyn til en mere hensigtsmæssig og pragmatisk afgrænsning af politiets opgaver og for også på dette område at tilvejebringe overensstemmelse med danske regler, skal jeg dog foreslå, at også

tvangsfuldbyrdelse af andre krav end pengekrav, navnlig ind- og udsættelsesforretninger vedrørende f.eks. lejemål - på samme måde som civile pengekrav - overføres til kredsretterne. Forslaget er efter min opfattelse endvidere udtryk for en mere funktionel opgavefordeling imellem politiet og retterne. Reelt er det alene tvangsfuldbyrdelse af bøder og konfiskationskrav, der har sammenhæng med egentlig politiopgaver.

Fogedsagernes antal er igennem de senere år steget betydeligt. I 5 års perioden 1997-2001, hvor det gennemsnitlige årlige antal fogedsager var 6.284, steg sagsantallet således med 44% i forhold til den forudgående 5 års periode, hvor det gennemsnitlige årlige sagsantal var 4.350. I 2003 blev der registreret 6.895 sager. Ifølge de foreløbige opgørelser er tallene for 2004 8.875 fogedsager, 739 sager vedrørende udsat bohav, 292 sager vedr. erstatning til ofre forbrydelser (regres), 6 interne erstatningssager og 1.289 bødefogedsager eller i alt 11.601. Politiet er ikke blevet personalemæssigt kompenseret for disse betydelige stigninger, men har i stedet forsøgt at tilpasse indsatsen, bl.a. således, at man nu ikke længere foretager incassovirksomhed, men alene registrerer og iværksætter eventuelle afdragsordninger, således at betaling foretages uden om politiet og direkte til fordringshaverne, hvorved der spares en del administration og politimæssig virksomhed. Som følge heraf kan der ikke påregnes en reel personalemæssig besparelse ved den foreslåede begrænsning af politiets fogedmyndighed. Specielt for så vidt angår de umiddelbare fogedforretninger vil politiet selvsagt også i fremtiden skulle bistå fogeden med fysisk magtudøvelse efter behov.

Ad. bind 3. Kriminaliteten og kriminalforsorgen.

Ad. afsnit XII. Kriminalloven.

Jeg tillader mig på dette sted at henvise til mine bemærkninger ovenfor under Ad. Afsnit X (kriminal-sagers behandling) om ajourføring af et evt. forslag til ny retsplejelov for Grønland på grundlag af kommissionens forslag også med de seneste ændringer i den danske retsplejelov. Det tilsvarende gør sig efter min opfattelse gældende for så vidt angår et evt. forslag til ny kriminallov for Grønland, der således på tilsvarende måde bør ajourføres også med de seneste ændringer i den danske straffelov.

Ad. kapitel 2. Overordnede hensyn bag kriminalloven i Grønland.

Under 2.2. (Kommissionens overvejelser og forslag) fremgår på s. 756: "Kommissionen har i den forbindelse særlig overvejet, om det –under hensyn til de langvarige foranstaltningsdomme, der idømmes i sager om grov narkokriminalitet – af principielle grunde ville være rigtigst at indsætte en bestemmelse svarende til straffelovens § 191 i kriminalloven. Da bestemmelsens placering i den danske straffelov imidlertid hovedsagelig er begrundet i strafudmålingshensyn finder kommissionen imidlertid fortsat, at bestemmelsen ikke bør placeres i kriminalloven, der som nævnt ikke skal indeholde strafferammer".

Jeg finder i modsætning til kommissionen, at der bør indsættes en bestemmelse svarende til straffelovens § 191 i kriminalloven. Jeg lægger foruden på de principielle betragtninger, som er anført af kommissionen vægt på den "signal-værdi", der ville være forbundet med en indførelse af bestemmelsen. Det er således mit indtryk, at der i det grønlandske samfund er stor bevågenhed omkring narkotikaproblemer i samfundet i almindelighed og politiets narkotikabekæmpelse i særdeleshed. Hertil kommer, at indførelsen af bestemmelsen vil give anklagemyndigheden mulighed for på en utvetydig måde at tilkendegive, hvornår en overtrædelse af narkotikalovgivningen efter politiets og anklagemyndighedens opfattelse må anses for særlig alvorlig. Indførelsen vil endvidere medføre, at der skabes overensstemmelse med de danske bestemmelser på et lovområde, hvor kriminaliteten meget ofte har sit udspring i Danmark og hvor der i fremtiden må forventes at skulle foregå et nært samarbejde om efterforskningen med såvel Rigspolitiets afdelinger, politikredsene i Danmark som toldvæsenet i Danmark. Endelig kan det ikke udelukkes, at der i fremtiden foruden af hash vil forekomme indsmugling af særlig farlige eller skadelige narkotiske stoffer til Grønland.

Af betænkningen s.756 fremgår endvidere: "Ligeledes finder kommissionen som udgangspunkt ikke anledning til at foreslå bestemmelser indført der i hovedsagen alene tilføjer nogle skærpende omstændigheder til allerede eksisterende bestemmelser, f.eks straffelovens § 123 om vold og trusler mv. mod vidner. Kommissionen finder derimod, at sådanne skærpende omstændigheder i stedet kan anføres i bemærkningerne til de enkelte relevante bestemmelser." Jeg finder, at der bør indføres en selvstændig bestemmelse, der kriminaliserer forhold, hvor vidner bliver truet eller er udsat for vold. I den forbindelse lægger jeg vægt på, at der efter min opfattelse er tale om en så alvorlig forbrydelse, at forholdet alene af hensyn til den politiske "signal-værdi" bør kriminaliseres selvstændig. Indførelsen af en selvstændig bestemmelse vil efter min opfattelse indebære en sådan klar markering af, at et moderne retssamfund

hverken kan eller vil acceptere overgreb mod vidner. Hertil kommer, at jeg ikke finder det hensigtsmæssig, at de skærpende omstændigheder alene fremgår af lovens forarbejder.

Ad. kapitel 4. De enkelte forbrydelser.

Under 4.7. (Forbrydelser vedrørende penge) fremgår s.774: "Kapitlet kriminaliserer i et vist omfang det samme område som straffelovens kapitel 18 om forbrydelser vedrørende penge og kommissionen har ikke fundet anledning til at foreslå kapitlet ændret, jf. udkastet til kriminallovens § 57."

Jeg skal hertil bemærke, at jeg finder, at bestemmelsen i § 57 bør suppleres med bestemmelser svarende til straffelovens § 169 og § 169a.

Ad. kapitel 6. Andre bestemmelser.

Ad. 6.3. (Kriminallovens § 131, stk. 2.) skal jeg bemærke, at jeg forudsætter, at der i et evt. lovforslag medtages en bestemmelse svarende til den nugældende regel, der (også i fremtiden) løser det interprovinsielle problem i forbindelse med straffebestemmelser i danske love, der umiddelbart gælder- eller sættes i kraft i Grønland ved kongelig anordning.

Ad. afsnit XV. Foranstaltningssystemet.

Ad kapitel 2. Generelle overvejelser om det fremtidige foranstaltningssystem.

Under 2.4.3 (sanktionsstigemodel) anføres bl.a. på s.818 nogle betænkeligheder vedrørende sanktionsstigemodellen. Jeg er principielt enig i de anførte synspunkter. Samtidig mener jeg dog, at det ligeledes bør indgå i overvejelserne, at man i Danmark har anvendt denne model gennem en meget lang årrække, og at de jurister der virker i det grønlandske retssystem som bisiddere, dommere og anklagere, må antages at være fortrolige med modellen. Hertil kommer, at modellen ikke er ukendt for lægdommerne i Grønland – kredsdommere og domsmænd – idet den igennem en årrække har været anvendt i sager vedrørende overtrædelser af lov om euforiserende stoffer.

Under 2.4.4 (kommissionens overvejelser om valg af model) foreslås det (s.822), at der bl.a. med henblik på synliggørelse af sanktionsniveauet og praksis udgives en årsberetning af Grønlands Landsret. Dette forslag kan jeg tilslutte mig, idet det er min erfaring, at navnlig bisidderne i deres daglige arbejde kan mangle dette redskab.

Under 2.4.5. (den nærmere udformning af sanktionsstigemodellen) nævnes det (s.824), at kriminalforsorgen hidtil er fremkommet med en indstilling om hvilken foranstaltning, der bør idømmes. Dette er efter min opfattelse ikke korrekt, idet kriminalforsorgen som altovervejende hovedregel alene udtaler sig om hvorvidt sigtede/tiltalte har et forsørgsbehov og hvilke vilkår, det i givet fald vil være formålstjenlige at knytte til en eventuel dom til forsorg.

Under 2.6.2. (kommissionens overvejelser og forslag) giver kommissionen udtryk for, at den samlede anstaltskapacitet ikke bør forøges. Dette synspunkt er jeg ikke enig i bl.a. under henvisning til den skærpede praksis i volds- og sædelighedssager, der har medført ventetider i anstalterne på op til i størrelsesordenen 1 ½ år. Se i øvrigt mine kommentarer til afsnit XVI, kapitel 3.5. under 3.5.1.(s.1010 ff).

Under 2.7.1.5. (farlighedsvurderinger) er det på s. 838 oplyst, at kriminalsager, hvori der opstår spørgsmål om anvendelse af en tidsubestemt foranstaltning efter kriminallovens § 102 eller § 113 forelægges for Retslægerådet. Jeg skal i den forbindelse oplyse, at sådanne sager kun forelægges for Retslægerådet når anklagemyndigheden vurderer, at dette er nødvendigt ud fra oplysningerne i navnlig den indhentede mentalobservationserklæring og de øvrige oplysninger om tiltaltes personlige forhold sammenholdt med den begåede kriminalitet.

Ad. kapitel 3. Advarsel.

Under 3.1. (gældende ret) er det på s.884 angivet, at en advarsel ikke tilføres Kriminalregisteret. Dette er efter min opfattelse ikke korrekt, idet både inden- og udenretligt tildelte advarsler tilføres Kriminalregisteret.

I kapitel 3.2. (kommissionens overvejelser og forslag) anføres det (s.884) at "i de tilfælde, hvor domstolene hidtil har idømt en betinget dom uden foranstaltningsfastsættelse, vil valget efter kommissionens forslag stå mellem en advarsel og en betinget dom med foranstaltningsfastsættelse". Henset til at sanktionen "bøde"

efter den af kommissionen foreslåede sanktionsstigemodel (se bl.a. side 820) er placeret mellem "advarsel" og "betinget anstaltsdom", er det min umiddelbare opfattelse, at valget i det beskrevne eksempel som hovedregel må stå mellem "bøde" og "betinget anstaltsdom".

Ad. kapitel 4. Bøde.

Ad. 4.1.1. (anvendelse af bøder) kan jeg til det oplyste om antallet af sager, der af politiet er afgjort ved vedtagelse af bødeforelæg i 1997, supplerende oplyse tallene for de seneste 5 år:

År	Kriminallov	Særlov
1999	754	696
2000	849	703
2001	912	786
2002	840	456
2003	889	414

Under 4.2. (Kommissionens overvejelser og forslag) fremgår det (s.890), at kommissionen lægger op til en begrænsning af brugen af bøde i takt med en udbygning af foranstaltningssystemet i øvrigt, uden at det samtidig er hensigten at skærpe sanktionsniveauet. Umiddelbart er jeg ikke enig i at dette kan lade sig gøre, idet ingen af de sager, der i dag afgøres med bøde efter min opfattelse vil kunne afgøres med advarsel og at enhver anden foranstaltning vil være udtryk for en skærpelse af sanktionen. Jeg er endvidere ikke enig i, at man i dag anvender bøder blot fordi andre sanktioner ikke er til rådighed. Derimod kan jeg tilslutte mig synspunktet såfremt det er sanktionen "betinget dom og bøde", der er tale om, idet anklagemyndigheden ofte vil vælge at nedlægge denne påstand i sager, hvor det egentlig vurderes at den rette påstand er "tilsyn af kriminalforsorgen", men hvor anklagemyndigheden er vidende om, at der ikke i den by eller bygd, hvor tiltalte bor er mulighed for at gennemføre et effektivt tilsyn. Endelig skal jeg bemærke, at såfremt der i fremtiden vil skulle afgøres mærkbart færre sager ved bødeforelæg, vil dette kræve en mærkbar ressourcetilførelse til politi- og anklagemyndigheden, domstolene og eventuelt bisidderne, idet mærkbart flere sager i givet fald vil skulle afgøres indenretligt.

Ad. kapitel 5. Almindelige foranstaltninger uden frihedsberøvelse.

Under 5.2.2. (kommissionens overvejelser og forslag) er det på s.901 anført, at pålæg i forbindelse med tilsynsdomme har kunnet tvangsfuldbyrdes, men at denne fremgangsmåde ikke længere anvendes. Dette er ikke ganske korrekt, idet politiet i dag på begæring af Kriminalforsorgen i Frihed fremstiller domfældte klienter for forsorgen.

Under 5.2.2. er det endvidere på s.902 anført, at foranstaltningen "anstaltspåbegyndt forsorg" kan ophæves som overflødig når der som ny foranstaltning indføres en mulighed for at idømme anstalt kombineret med tilsyn. Jeg skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på, at foranstaltningen "anstaltspåbegyndt forsorg" er en egentlig tilsynsdom, hvor anstaltstiden - indenfor rammerne af det maksimum retten har fastsat, op til 30 dage - fastsættes af kriminalforsorgen ud fra den konkrete domfældtes behov alene med henblik på at kunne iværksætte tilsynet på den mest hensigtsmæssige måde. Der er således intet pønalt element i selve anstaltsanbringelsen. Såfremt foranstaltningen "anstaltspåbegyndt forsorg" fjernes, udelukkes det samtidigt at kriminalforsorgen ud fra domfældtes personlige forhold kan udtage domfældte fra anstalten inden den af domstolene fastsatte anstaltstid i en dom, hvor anstalt og tilsyn er kombineret i overensstemmelse med det fremsatte forslag, er udløbet. Jeg finder på den baggrund ikke, at det kan konkluderes, at foranstaltningen "anstaltspåbegyndt forsorg" er overflødig under henvisning til indførelsen af den nye type kombinationsdom.

Under 5.3.3.2.6 er det på s.913 nævnt, at det af hensyn til befolkningens tillid til foranstaltningssystemet er af afgørende betydning, at overtrædelser af vilkårene i en dom til samfundstjeneste får mærkbare konsekvenser for den dømte. Jeg er meget enig i det fremsatte synspunkt og skal derfor henlede opmærksomheden på problemet vedrørende den meget lange venteliste til anstalterne. Det vil således efter min opfattelse kunne risikere at ødelægge befolkningens tillid til foranstaltningssystemet, at personer - der overtræder deres samfundstjenestevilkår og som derfor i stedet idømmes anstaltsanbringelse - risikerer at blive sat på fri fod i op til 1½ år inden den nye dom kan fuldbyrdes. Jeg skal endvidere henstille, at der i kriminalloven medtages en bestemmelse, hvorefter domfældte afskæres fra at afvikle den idømte samfundstjeneste i de tilfælde, hvor anklagemyndigheden har indbragt sagen for kredsretten i medfør af lovforslagets § 138. Herved kan den situation undgås, at domfældte typisk i perioden mellem kredsrettens afgørelse i medfør af § 138 og en eventuel efterfølgende ankesags behandling i Grønlands Landsret "udhuler" en eventuel idømt anstaltsanbringelse ved forinden landsrettens afgørelse i ankesagen at afvikle

hele den oprindeligt idømte samfundstjeneste, hvorefter landsretten vil kunne finde det vanskeligt at stadfæste kredsrettens afgørelse om idømmelse af anstaltsanbringelse i medfør af § 138.

Ad. kapitel 6. Anbringelse i anstalt.

Under 6.1.2. (s.916) nævnes grov vold, vold i gentagelsestilfælde og gentagne berigelsesforbrydelser som eksempler på tilfælde hvor der i dag ofte anvendes bøde eller tilsyn. Dette er ikke længere korrekt. De nævnte eksempler foranstaltes i dag som udgangspunkt med anstaltsanbringelse.

Under 6.1.2. (s.916) foreslås maksimumtiden for anstaltsanbringelse (i kombination med tilsyn) fastsat til 3 måneder. Jeg skal i den forbindelse foreslå at det overvejes at fastsætte maksimumtiden til 6 – eventuelt 4 – måneder ud fra et retshåndhævelsessynspunkt. Udmålingspraksis i voldssager og større sager om berigelseskriminalitet er i dag i nærheden af praksis i Danmark. Ved at fastsætte maksimumtiden højere end de foreslåede tre måneder er det min opfattelse, at man vil kunne anvende kombinationsdommen i flere tilfælde uden at krænke befolkningen retsfølelse.

Under 6.2.1. (s.919) er det bl.a. anført, at anstaltsanbringelse efter hidtidig retspraksis kun har været fastsat for overtrædelser af kriminalloven og lov om euforiserende stoffer. Jeg skal i den forbindelse præciserende oplyse, at der i mange særlove ikke er hjemmel til anden foranstaltning end bøde.

Under 6.2.2. (s.920) anføres det, at der ikke findes grundlag for at foreslå, at anstaltskapaciteten forøges. Jeg skal i den forbindelse henvise til mine bemærkninger ovenfor under 2.6.2.

Det er ligeledes i kapitel 6.2.2. (s.920) anført, at der ikke findes grundlag for at foreslå ændringer af 10-års grænsen for tidsbestemt anstaltsanbringelse. Jeg er enig i, at en sådan grænse som udgangspunkt dækker behovet. Jeg skal dog alligevel foreslå, at der i kriminalloven indføres en bestemmelse svarende til den danske straffelovs § 88. stk. 1, 2. pkt., således at der under særdeles skærpene omstændigheder kan udmåles en anstaltsanbringelse, der overskrider maksimum med indtil det halve. Jeg har i den forbindelse navnlig lagt vægt på den markante skærpelse af udmålingen i navnlig voldssager, der har fundet sted gennem de seneste 3-4 år, ligesom praksis i drabssager gennem de seneste 10 år har ændret sig fra en udmålt anstaltsanbringelse i 4 år til 5-6 år i dag i sager uden betydelige formildende eller skærpene omstændigheder. Det er således min opfattelse, at der ved en fastholdelse af en absolut 10-års grænse vil

bestå en betydelig risiko for at løftet på 10 år vil kunne rammes. Som eksempel skal jeg nævne, at anklagemyndigheden netop (primo januar 2005) har nedlagt påstand om anstaltsanbringelse i 7 år i en sag mod en tiltalt, der tidligere er dømt for voldtægt, og som nu er tiltalt for forsøg på voldtægt og efterfølgende drab. Sagen er endnu ikke domsforhandlet. Endvidere skal jeg henlede opmærksomheden på, at praksis for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer er strengere i Grønland end i Danmark. Det kan således frygtes, at Grønland på et tidspunkt vil opleve en sag om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, hvor en påstand på mere end 10 års anstaltsanbringelse vil kunne blive aktuel.

Ad. kapitel 7. Særlige foranstaltninger over for visse grupper af kriminelle.

Generelt vedrørende kapitel 7.1. (foranstaltninger over for unge lovovertrædere, s.926-933) skal jeg anføre, at det efter min opfattelse vil kræve en betydelig ressourcetilførelse til mange af de grønlandske kommuners socialforvaltninger i form af bl.a. uddannet personale med den/de fornødne uddannelse/-r førend den nævnte kategori af foranstaltning vil kunne anvendes i praksis. Det er min erfaring, at mange grønlandske kommuner i dag ikke magter (eller ønsker) at påtage sig opgaven med at tage unge domfældte under børne- og ungeforsorg. Jeg frygter således, at dette problem vil fortsætte i forbindelse med den foreslåede foranstaltningsform såfremt der ikke tilføres socialforvaltningerne yderligere ressourcer.

Det er på s.931 anført, at en række af de almindelige foranstaltninger fortsat vil være anvendelige overfor unge lovovertrædere. Da det af udkastet til den nye kriminallov fremgår, at bl.a. tilsyn, betinget anstaltsanbringelse samt anstalt og tilsyn (lovudkastets § 126, stk. 2, § 124, stk. 3, samt § 139, stk. 2) som udgangspunkt ikke kan finde anvendelse på unge under 18 år, finder jeg, at det bør sikres, at den foreslåede foranstaltningsform for unge lovovertrædere bliver effektiv fra lovens ikrafttræden. Jeg skal i den forbindelse oplyse, at de nugældende foranstaltningsformer betinget dom, tilsyn og "anstaltspåbegyndt forsorg" i dag finder anvendelse på unge under 18 år, i flere tilfælde pga. manglende reel mulighed for at lade de unge undergive børne- og ungeforsorg.

Under 7.2.1.2 er der (s.937) gjort nogle bemærkninger om forelæggelse for Retslægerådet. Jeg skal i den forbindelse henvise til mine bemærkninger til 7.1.5. i kapitel 2 om farlighedsvurderinger.

Under 7.2.1.3 om foranstaltningsændringer er det på side 939 oplyst, at anklagemyndigheden skal indbringe spørgsmålet om prøveløsladelse for retten. Dette er ikke korrekt, idet det er spørgsmålet om

foranstaltningsændring, der indbringes når den domfældte er dømt til anbringelse eller behandling på hospital i medfør af § 113. Prøveløsladelse er derimod aktuell i sager, hvor domfældte er dømt til anstaltsanbringelse (i Grønland eller Anstalten ved Herstedvester) på ubestemt tid.

Under 7.2.3. (s.947) foreslås det, at den dømte får adgang til en fornyet prøvelse af sin dom allerede efter et halvt års forløb fra det seneste afslag fra retten om ændring eller ophævelse af den idømte foranstaltning. Jeg skal henstille at det – på trods af den tilsvarende danske bestemmelse i straffelovens § 72, stk. 2 - overvejes at opretholde den nugældende ordning, hvor der skal forløbe mindst 1 år. Jeg lægger i den forbindelse navnlig lagt vægt på, at det må forventes at være yderst sjældent at en domfældts forhold ændres så markant på et halvt år, at han på den baggrund vil blive tilladt foranstaltningsændring. Jeg frygter herudover, at enkelte domfældte vil kunne belaste anklagemyndigheden og domstolene uforholdsmæssigt med vedholdende begæringer om foranstaltningsændring fremsat en gang hvert halve år, uden at der er en reel udsigt til ændring eller ophævelse af foranstaltningen. Dette synspunkt gælder tillige overfor visse farlige kriminelle (jfr. 7.3.2. s.949).

Ad. kapitel 10. Overførsel og ophør af foranstaltninger.

Under 10.1.2. (s.962) anføres det, at man ikke har fundet, at der er et praktisk behov for overførsel af foranstaltningen ”særlige hjælpeforanstaltninger over for unge” til de øvrige dele af riget. Jeg skal foreslå et det overvejes alligevel at indføre en sådan overførselsadgang. Jeg lægger i den forbindelse navnlig lagt vægt på den store rejseaktivitet, der foregår mellem de tre dele af riget, hvorfor jeg absolut ikke finder det utænkeligt, at unge mennesker dømt i Grønland kan have et behov for at fuldbyrde deres dom i en anden del af riget, eksempelvis i forbindelse med at deres forældre får arbejde der, eller af andre grunde beslutter sig for at flytte.

Det fremgår i øvrigt af § 124, stk. 3, og bemærkningerne hertil (Bind 6, afsnit XXIV, Udkast til kriminallov for Grønland med bemærkninger), at en betinget anstaltsdom som udgangspunkt ikke kan idømmes lovovertrædere under 18 år. Det fremgår endvidere, at dette skulle svare til den nugældende retstilstand. Dette er jeg ikke enig i. Den foranstaltningsform, der efter den nugældende lovgivning kommer tættest på den foreslåede foranstaltning, er efter min opfattelse den betingede dom (uden udmålt foranstaltning). Denne foranstaltning har efter praksis ofte fundet anvendelse på unge lovovertrædere, ligesom der ikke i den nugældende kriminallov forefindes en bestemmelse tilsvarende § 124, stk. 3.

Tilsvarende fremgår det af § 126, stk. 2, og bemærkningerne hertil, at tilsyn som udgangspunkt ikke kan idømmes lovovertrædere under 18 år. Det fremgår endvidere, at dette skulle svare til den nugældende retstilstand. Jeg skal i den forbindelse oplyse, at der ikke i den nugældende kriminallov findes en bestemmelse tilsvarende § 126, stk. 2. Endvidere finder foranstaltningen i dag med mellemrum anvendelse på unge lovovertrædere under 18 år, jfr. Mine bemærkninger til 7.1. i kapitel 7.

Ad. afsnit XVI. Fuldbordelse af foranstaltninger.

Ad. kapitel 3. Fuldbordelsesmyndighedernes organisation og struktur.

Jeg er enig i kommissionens forslag under 3.3.1. (ledelsesstruktur og kompetence) om indførelse af en enhedsledelse af kriminalforsorgen, der skal have ansvaret også for de arbejdsopgaver, som i dag varetages af mit embede og jeg skal indstille, at kommissionens forslag vedrørende omorganisering af kriminalforsorgen og samlingen af de i dag spredte arbejdsopgaver må blive prioriteret højt.

Om anstaltskapaciteten (se under 3.5.1.) bemærkes indledningsvis, at den i betænkningen (s.999) beskrevne tendens til i stadig stigende omfang - særligt i sager om personfarlig kriminalitet og alvorlig narkotikakriminalitet - at anvende ubetinget frihedsstraf i form af anstaltsanbringelse, efter min opfattelse vil fortsætte og måske endog brede sig til andre (alvorlige) sagsområder. Det er endvidere min opfattelse, at denne tendens vil fortsætte uanset indførelsen af et ændret foranstaltningssystem som foreslået af kommissionen. Den øgede tilbøjelighed til at anvende anstaltsanbringelse har som bekendt allerede i løbet af de seneste år medført et øget behov for anstaltskapacitet. Den udvidelse af anstaltskapaciteten med i alt 29 pladser eller 28,15 % som fandt sted i løbet af 2002 og 2003 år har således ikke som tilsigtet og forventet ført til en reduktion af "ventelisten", som tvært imod fortsat er i størrelsesordenen ca. 100.

Kriminallovskriminaliteten, især ejendoms kriminaliteten, har i løbet af de seneste år har været støt stigende. Stigningen begyndte i 1998/1999 hvor anmeldelsestallet steg til 5.148. Stigningen fortsatte i de følgende år med 5.423 i 2000, 5.575 i 2001 og 5.613 i 2002. I 2003 steg anmeldelsestallet med ca. 13 % til 6.368 og senest er der ifølge de foreløbige opgørelser i 2004 sket et mindre fald til 5.937. Nuuk er ifølge de foreløbige tal det eneste politidistrikt, der i 2004 har oplevet en stigning i anmeldelsestallet (med ca. 100 sager) i

forhold til 2003 (2153). Faldet i anmeldelsestallet for kriminallovsovertrædelse opvejes i øvrigt tilnærmelsesvist af en tilsvarende stigning i antallet af særlovsovertrædelser (fra 868 i 2003 til..... i 2004).

Presset på detentionerne, herunder ikke mindst detentionen i Nuuk, har igennem de seneste år været stigende i form af et øget antal tilbageholdte og afsonere, som rettelig hører hjemme i anstalterne, hvor der imidlertid ofte ikke er plads. I både Nuuk og Sisimiut politidistrikter har der således i løbet af 2004 været indsat tilbageholdte i detentionerne i størrelsesordenen ikke under 500 dage.

Den såkaldte "dagmandsordning", hvorefter afsonere og tilbageholdte så vidt muligt - i det omfang hvor det ikke er uforeneligt med formålet med frihedsberøvelsen - opholder sig i den lokale anstalt i dagtimerne, har i stigende omfang ikke kunnet praktiseres som følge af den meget høje udnyttelse af kapaciteten i anstalterne (til tider mere end 100%). Tilbageholdte og afsonere har således i et ikke ubetydeligt omfang måttet opholde sig i detentionerne døgnet rundt. Forholdene i detentionerne har som følge heraf til tider givet anledning til berettiget kritik fra såvel indsatte som fra Folketingets Ombudsmand, der som bekendt følger forholdene i de grønlandske detentioner nøje.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har bl.a. på baggrund af det anførte i begyndelsen af det nye år besluttet at udvide anstaltskapaciteten i anstalten i Nuuk med 14 pladser i løbet af 2005. Direktoratet overvejer fortsat et forslag om en kombineret konvertering/udvidelse af ungdomspensionen i Sisimiut fra 10 pensionspladser til 8 anstaltspladser, 4 pensionspladser og en observationscelle.

Som følge af de anførte forhold vil det efter min opfattelse ikke være realistisk at forvente en umiddelbar reduktion af kapacitetsbehovet i anstalterne i forbindelse med gennemførelsen af et ændret foranstaltningssystem som foreslået af kommissionen (jfr. betænkningens s.1010 med kommissionens forudsætning herom).

Også kommissionens forslag i afsnit XV, kapitel 4 om bødeinddrivelse og forvandlingsforanstaltning må forventes at ville medføre et øget behov for kapacitet i anstalterne.

Jeg er i øvrigt enig i at fuldbyrdelse af domme til anbringelse i anstalt i et vist (begrænset) omfang fortsat skal kunne ske i detentionerne og i at reglerne om anvendelse af detentionerne til fuldbyrdelse, tilbageholdte (jfr. Betænkningens s.441ff og s.1190f) og bødefsonere overføres til kriminalforsorgen. Jeg har herved

hæftet mig ved kommissionens bemærkninger i betænkningen (s.1007) hvor det forudsættes, at der er tale om forsvarligt indrettede detentioner og at anvendelse af detentionerne til disse formål alene skal kunne ske efter nærmere aftale med politimesteren, der i øvrigt forudsættes at deltage i udarbejdelsen af de omhandlede regelsæt. En imødekommelse af den berettigede kritik af anvendelsen af detentionerne til afsoning og tilbageholdte m.v. vil imidlertid efter min opfattelse forudsætte en begrænsning i anvendelsen af detentionerne til de omhandlede formål i forhold til i dag.

Det bemærkes endelig, at jeg pt. efter anmodning fra Folketingets Ombudsmand overvejer en række spørgsmål i relation til den forskellige anvendelse af detentionerne, herunder spørgsmålet om indretning af detentionslokaler m.v. til brug for afsonere og tilbageholdte.

Ad. kapitel 4. Kriminalforsorgens forberedelse af sanktionsvalget m.v.

Jeg tillader mig her at henvise til mine bemærkninger om personundersøgelser ovenfor under afsnit X, kapitel 9.

Ad. afsnit XVII. Behandling af tilbageholdte og detentionsanbragte.

Det bemærkes, at den i betænkningen (s. 1189) omhandlede dagsbefaling I, nr. 45 af 28/3-2001 om arrester og detentioner, der regulerer sikkerhed og orden m.v. i arrester og detentioner nu er afløst af min dagsbefaling nr. 1 af 20/4-2004 om frihedsberøvelse arrester og detentioner m.v. Jeg vedlægger til orientering kopi af dagsbefalingen og min cirkulæreskrivelse af s.d.

Jeg henviser i øvrigt til mine bemærkninger til afsnit XVI, kapitel 3. (fuldbyrdelsesmyndighedernes organisation og struktur) ovenfor.

Ad. bind 4. Politiet, opfølgning mv.

Ad. afsnit XVIII. Politiets virksomhed.

Ad. kapitel 2. Politiets organisation.

Det grønlandske politis interne struktur beskrives traditionelt ved hjælp af en sondring imellem på den ene side politimesterembedet i Nuuk og på den anden side de 16 underlagte politidistrikter (herunder Nuuk politidistrikt). Politidistrikternes stilling i forhold til politimesterembedet beskrives – under henvisning til landets geografiske udstrækning – som selvstændig sammenlignet med danske understationers stilling i forhold til hovedstationen i en dansk politikreds. Betydningen af at understrege politidistrikternes selvstændige stilling i forhold til politimesterembedet ved beskrivelsen af politikredsens struktur (dette gælder ikke mindst for Nuuk politidistrikt, der er beliggende i samme bygning som politimesterembedet) kan efter min opfattelse diskuteres. Spørgsmålet er for mig at se om forholdet imellem politimesterembedet og politidistrikterne ikke ligeså godt - eller måske endnu mere dækkende - kunne beskrives som forholdet imellem en traditionel dansk hovedstation og dens understationer. Imidlertid er der formentlig ikke tvivl om, at politidistrikternes selvstændige stilling - og dermed også politimesterens mere selvstændige stilling i forhold til politipersonalet end i en dansk politikreds - har været en forudsætning for den særlige grønlandske ordning vedrørende behandling af adfærdsklager og kriminelle handlinger begået i tjenesten (den såkaldte grønlandske politimestermodel i kombination med et politiklagenævn efter dansk model). Uanset hvorledes man vurderer realiteterne i politidistrikternes "selvstændige stilling" må det således erkendes, at en anden opfattelse- og beskrivelse af strukturen end den traditionelle ville kunne få konsekvenser for grundlaget for klageordningen.

For så vidt angår politidistriktsstrukturen med 16 (tidligere 17) selvstændige distrikter med hver sin stationsleder bemærkes, at det muligvis på lidt længere sigt vil kunne blive aktuelt at regionalisere strukturen med færre selvstændige distrikter beliggende i de kommunale "kraftcentre" på kysten dvs. foruden Nuuk, formentlig tillige Qaqortoq, Sisimiut og Ilulissat) således at de øvrige byer bliver understationer hertil. En sådan struktur ville formentlig indebære et rationaliseringspotentiale på det administrative område samt større fleksibilitet med hensyn til nyttiggørelsen af personaleresourcerne. En udvikling i denne retning vil dog formentlig til en vis grad komme til at afhænge af den parallelle udvikling indenfor den kommunale struktur, hvor lignende modeller allerede har været genstand for offentlig debat.

Under 2.5.2. (politimesterembedet) omhandles juristernes behandling af politidistrikternes forelæggelsessager og det nævnes, at disse på årsbasis udgør mellem 1.200 og 1.500 sager for hele Grønland. Det fremgår ikke hvorledes kommissionen er nået frem til disse tal. Indtil den 1/1 2005 har der imidlertid ikke været foretaget registrering af antal indkommende sager til distriktsjuristerne i politimesterembedet og jeg må derfor gå ud fra, at kommissionens angivelse af sagsantallet hviler på et skøn. Det er min opfattelse, at dette skøn er behæftet med endog stor usikkerhed og at sagstallet er betydeligt større. Der foreligger som nævnt ingen statistiske oplysninger om distriktsjuristernes sagsbyrde forud for 2005. På grundlag af løbende optællinger af verserende sager hos distriktsjuristerne i 2004 er det dog min opfattelse, at det reelle sagsantal er væsentligt højere. Jeg vedlægger til orientering oversigt over optællingerne. I samme retning peger også antallet af registrerede indkommende sager i løbet af januar 2005, nemlig i alt 199 sager svarende til ca. 2.400 sager på årsbasis under forudsætning af en uændret tilgang i løbet af året. Det vil dog først ved udgangen af 2005 være muligt at oplyse eksakte tal. Kriminalitetsudviklingen i Grønland viser i øvrigt, at antallet af anmeldte lovovertrædelser (kriminalloven såvel som særlovgivningen) siden 1998 har været jævnt stigende og at stigningen fra 2002 til 2003 var på i størrelsesordenen 13%. De foreløbige oplysninger om kriminalitetsudviklingen i 2004 tyder på et status quo i forhold til 2003. I Nuuk er anmeldelsestallet vedrørende kriminalloven dog steget med ca. 100 sager i forhold til 2003, hvor tallet var 2.153. Det bemærkes, at Grønland oplevede det højeste anmeldelsestal vedrørende kriminallovsovertrædelser i 1986 (6.721).

Ad. kapitel 3. Politiets personale.

Da forholdene har ændret sig i forhold til personaleoversigten i betænkningen (s.1220) følger her en ajourført udgave (januar 2005):

Juridisk personale:	1 politimester
	1 vicepolitimester
	2 politiassessorer
	3 politifuldmægtige
Polititjenestemænd:	1 politiinspektør
	1 vicepolitiinspektør

	7 politikommissærer (herunder 6 stationsledere)
	18 vicepolitikommissærer (herunder 10 stationsledere)
	54 øvrige hjemmehørende polititjenestemænd
	27 øvrige hjemmehørende politielever, heraf
	10 under PG-1 uddannelse
	17 under PG-2 uddannelse og
	ingen under PG-3 uddannelse
	21 øvrige tilkaldte danske polititjenestemænd
Reservebetjente:	50 reservebetjente
Kommunefogeder:	57 kommunefogeder og –assistenter
Kontorpersonale:	1 kontorleder
	2 kontorfuldmægtige
	18 øvrige kontorfunktionærer (heraf 10 i politimesterembedet)
Besætningsmedlemmer:	4 kutterførere
	17 kutterbesætningsmedlemmer
I alt:	316

Ad. 3.6. (reservepolitibetjente, s.1233) bemærkes, at det ikke kan udelukkes, at det "kvalitetsløft", der vil være en konsekvens af en ny retsplejelov for Grønland i overensstemmelse med kommissionens forslag, vil få den konsekvens, at en række opgaver som i dag bestrides af reservebetjente i fremtiden vil kræve uddannede polititjenestemænd.

Under. 3.9.6. (undersøgelsens forslag til forbedring af arbejdsvilkårene) omtales resultaterne af en i 1998 offentliggjort undersøgelse vedrørende politiets arbejdsvilkår i Grønland. Det bemærkes i den forbindelse, at der i løbet af de senere år er arbejdet intenst med at forbedre forholdene på de områder som undersøgelsen udpeger som indsatsområder (nyt arbejdstidsreglement, væsentlig udvidelse af uddannelses- og efteruddannelsesaktiviteterne, implementering af en såkaldt "kollegastøtteordning" (en ordning om

psykologiske støttetiltag i anledning af bl.a. voldsomme hændelser m.v., tilpasset de særlige grønlandske forhold) samt indførelse af et nyt netværksbaseret og landsdækkende edb-system).

Ad. kapitel 5. Vurdering af politiets nuværende organisation og virksomhed.

Som følge af udviklingen inden for kriminalitetsudviklingen, men ikke mindst i forbindelse med indførelsen af de langt mere detaljerede og komplicerede bestemmelser om efterforskning (herunder de såkaldte kriminalprocessuelle tvangsindgreb) i kommissionens forslag til en ny retsplejelov for Grønland, er det min opfattelse, at der vil være behov for en meget betydelig efteruddannelsesvirksomhed hvis grønlands politi også fremover skal have den tilstrækkelige ekspertise på efterforskningsområdet til selv at kunne klare de fleste forekommende opgaver. Der henvises til betænkningen s.1280 og s.1225.

Jeg er enig med kommissionen i, at mange af bestemmelserne i den danske politilov vil kunne finde anvendelse i Grønland og at loven – på samme måde som det har været tilfældet i Danmark - en gang for alle vil kunne løse div. hjemmelsproblemer m.v., som også kendes i Grønland og jeg skal derfor foreslå at loven søges indført i Grønland med de ændringer som følger af de særlige grønlandske forhold.

Ad. kapitel 6. forslag til ændringer.

Ad. 6.1.2. Tilsyn (s.1283): Til kommissionens forslag om, at det bør overvejes, om ikke Rigsadvokaten bør indgå i en tilsynsvirksomhed med hensyn til politikredsens anklagevirksomhed bemærkes, at en udvikling i denne retning for så vidt allerede er i gang. Således er der i det forløbne år efter mit initiativ i et tæt samarbejde med rigsadvokaten fastlagt en handleplan for politikredsen, hvis sigte er at nedbringe antallet af verserende kriminalsager i politimesterembedet og generelt at forkorte sagsbehandlingstiden. I planen indgår bl.a. en gennemgribende revision af de gældende administrative forskrifter om anklagevirksomhed i politikredsen i form af div. dagsbefalinger og cirkulæreskrivelser m.v. samt en omlægning og rationalisering af politikredsens "inspektionskoncept" i forhold til politidistrikterne.

Ad. 6.2. (rekruttering til de ledende juriststillinger) bemærkes, at "sommerassistanceordningen" mig bekendt endnu ikke har ført til besættelse af hverken fuldmægtigturmusstillinger eller shargerede politiassessorstillinger. Ad hensyn til mulighederne for i overensstemmelse med traditionen at holde lange

ferier i sommerhalvåret er ordningen imidlertid allerede af denne grund nødvendig for at holde sagerne fra døren i ferieperioden.

Ad. 6.3. (Fastholdelse af politipersonalet s.1285) har kommissionen af hensyn til at styrke rekrutteringen og fastholdelsen af politipersonalet peget på muligheden for at overføre de grønlandske polititjenestemænd til danske aftaler under de almindelige aftaleforhandlinger og har i den forbindelse henvist til, at politistyrken herved vil blive behandlet under et og at man ad denne vej kan undgå at skulle justere løn- og klassificeringsforhold med indtil flere års forsinkelse. Jeg er enig med kommissionen i at en sådan overførsel ville løse mange problemer og forenkle en lang række procedurer. Da man imidlertid i Grønlands politi oplever de selv samme problemer og vanskeligheder inden for kontor- og juristsektoren skal jeg pege på muligheden for, at også disse personalegrupper søges overført til danske aftaler. For juristernes og kontorpersonalets vedkommende er lønforskellene betydelige og lønnen i øvrigt så lav, at forholdet må antages at være en væsentlig årsag til vanskelighederne med at rekruttere danske medarbejdere. Der henvises endvidere til 6.2. (rekruttering til ledende juriststillinger) og 6.9. (fastholdelse af personale inden for kontorsektoren. Der er i øvrigt ikke længere noget politisk hensyn til at undgå, at tilkaldte medarbejdere bliver lønførende, hvilket også officielt er tilkendegivet fra hjemmestyremyndighedernes side.

Jeg er enig i kommissionens bemærkninger under 6.3., s.1285 nederst om betydningen af arbejdsmiljøet for fastholdelse ikke blot af politipersonalet, men af personalet i det hele taget. Det er i den forbindelse min opfattelse, at de fysiske rammer ikke mindst i Uummannaq er så dårlige, at istandsættelse og ombygning ikke vil være tilstrækkelig til at afhjælpe de helt utilfredsstillende forhold.

Ligeledes af hensyn til arbejdsmiljøet – overholdelse af det nye arbejdstidsreglement samt belastningen ved rådighedsvagt 24 timer i døgnet - er det min opfattelse, at intet politidistrikt bør være betjent af mindre end to polititjenestemænd.

Ad. 6.4. (Rekruttering og uddannelse s.1286, jfr. s.1222) skal jeg bemærke, at rekrutteringen af politipersonale er blevet forbedret mærkbart inden for de seneste år. Ikke blot er antallet af kvalificerede ansøgere steget, den tidligere ikke ubetydelige afgang fra politistyrken er også aftagende. Hvis denne tendens fortsætter vil der efter min opfattelse i de kommende år være basis for en tiltrængt forøgelse af politistyrken. Det fremgår under 6.3. s.1285 og i øvrigt flere andre steder i betænkningen (f.eks. s.1292 og s.1203), at kommissionen foreslår en forøgelse af politistyrken til 125 mand. Det fremgår ikke umiddelbart

om der her er tale om færdiguddannede politifolk eller om også politifolk under uddannelse er medregnet. Det fremgår ligeledes flere steder i betænkningen, at kommissionen synes at have lagt det samlede antal politifolk i Grønland i 2001, nemlig 121 "mand" (inclusive politielever) til grund for sine overvejelser. I forhold hertil udgør forslagets 125 mand under alle omstændigheder en meget begrænset udvidelse. Det fremgår endelig (betænkningen s.1222), at man indtil 1998 ikke har opereret med et fast normtal for den grønlandske politistyrke, men at styrketallet fra dette tidspunkt har været fastsat til 115 færdiguddannede politjenestemænd. Hvis hertil lægges politielever (ikke under 10) bliver det imidlertid vanskeligt at opfatte tallet 125 som udtryk for andet og mere end et status quo i forhold til 2001-tallene. Uanset hvorledes man vender og drejer tallene er kommissionens forslag om de 125 mand ikke resultatet af en egentlig normativundersøgelse, men af et skøn. Hertil kommer, at politidækningen i Grønland med færdiguddannet personale altid har været- og fortsat er væsentlig lavere end i Danmark og de øvrige nordiske lande (538 indbyggere pr. betjent mod 515 i Danmark og gennemsnitligt 520 indbyggere pr. betjent i de nordiske lande). Herudover kan tillige henvises til det grønlandske samfunds hurtige tilnærmelse til vesteuropæiske forhold (herunder kriminalitetsmønsteret), stigningen i antallet af kriminalsager, som er omtalt ovenfor, det (ressourcekrævende) kvalitetsløft som kommissionens samlede reformforslag er udtryk for, tilnærmelsen af arbejds- og ferieforhold til danske forhold og alle de særlige grønlandske forhold, som også har betydning for størrelsen af personalenormativet (f.eks. de mange politidistrikter, de store geografiske afstande, den omfattende eftersøgnings- og redningstjeneste og politifolks opgaver som anklagere i kredsretterne for blot at nævne nogle af de væsentlige). Det er bl.a. på baggrund af det anførte min umiddelbare opfattelse, at kommissionens forslag om et normativ på 125 mand er alt for lavt sat. I mangel af nærmere undersøgelser og analyser ser jeg mig imidlertid ikke i stand til på det foreliggende at fremkomme med et velunderbygget alternativt forslag. Jeg har derfor samtidig hermed taget skridt til at iværksætte en nærmere undersøgelse og analyse af de forhold, som må antages at være af betydning for fastsættelsen af normativets størrelse. Jeg vil underrette justitsministeriet om resultatet af disse undersøgelser og overvejelser så snart det foreligger (formentlig ved årets udgang). Det er i øvrigt min opfattelse, at den grønlandske politistyrke for at undgå at der opstår et egentligt skel imellem "dansk" politi på den ene side og "grønlandsk" politi på den anden fortsat bør suppleres af et antal tilkaldte danske kolleger, svarende til i størrelsesordenen 20% af politistyrken.

Ad. 6.6. (kommunefogedernes løn s.1287, jfr. s.1230) bemærkes, at Grønlands Landsting den 23. september 2004 har tilsluttet sig kommissionens forslag om at kommunefogedernes løn hæves, så den kommer til at svare til uuddannede kateketers løn i bygderne (svarende til en årlig merudgift på 900.000 kr.). Jeg kan

tilslutte mig, at kommunefogedernes forhold generelt forbedres, herunder også i form af en bedre uddannelse.

Ad. 6.9. (fastholdelse af personale inden for kontorsektoren, s.1289, jfr. s1229) er jeg enig i kommissionens bemærkninger om at træffe foranstaltninger til at fastholde kontorpersonele særligt i politimesterembedets nøglestillinger. Da kontorpersonelet i politimesterembedet (på samme måde som det er tilfældet med juristgruppen) efterhånden har udviklet sig til en "flaskehals" i en lang række sagsgange, er der imidlertid efter min opfattelse tillige behov for en udvidelse af normativet inden for denne personalegruppe. De særlige grønlandske forhold – herunder de mange politidistrikter med kun en kontoransat medarbejder - betyder også på dette område et større behov for ressourcer end efter sædvanlige danske forhold.

Ad. 6.10 (kutterflåden, s.1289, jfr. s.1253) kan jeg af hensyn til dækningsgraden i forbindelse med politiets redningsindsats og af hensyn til mulighederne for en forbedret indsats i forhold til bygderne tilslutte mig kommissionens anbefaling af, at det tilstræbes at anskaffe yderligere en politikutter.

Ad. kapitel 7. Økonomiske konsekvenser.

Ad. 7.2. (opgørelse af nuværende ressourceforbrug) bemærkes, at det beløb på i størrelsesordenen 800.000 kr. som politikredsen i en årerække har haft til rådighed til løbende vedligeholdelse af sin bygningsmasse er utidssvarende og utilstrækkeligt og derfor bør forhøjes mærkbart.

Ad. 7.3. (anlægsudgifter/investeringsudgifter) foreslår jeg i tilslutning til de af kommissionen stillede forslag , at der tillige afsættes midler til en hårdt tiltrængt reovering og udvidelse af den bygning som i dag huser politimesterembedet og Nuuk politidistrikt.

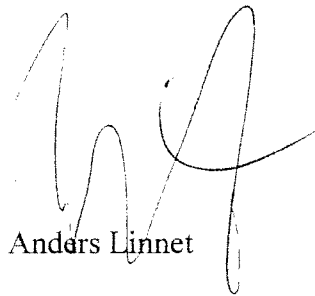
Ad. Afsnit XXI. Samlede økonomiske konsekvenser.

Afslutningsvis bemærkes, at implementeringen af en ny grønlandsk retspleje- og kriminallov i politiets regi - såvel med hensyn til edb-løsninger, udarbejdelse af div. paradigmasamlinger og undervisningsmateriale m.v. samt undervisning i politidistrikterne og i politimesterembedet – må forventes at ville kræve tilførsel af ekstra ressourcer, herunder i form af flere medarbejdere indenfor alle tre personalegrupper, over en længere

periode. Det vil i øvrigt være nærliggende at forestille sig et samarbejde med Rigsadvokaten som den umiddelbart overordnede tilsynsmyndighed om implementeringen.

På tilsvarende måde vil det "kvalitetsløft" til noget der minder om danske forhold, som en reform i overensstemmelse med kommissionens forslag vil være udtryk for, også på længere sigt kræve yderligere ressourcer, herunder personaleressourcer indenfor alle de omhandlede personalegrupper samt yderligere tolkerressourcer.

Med venlig hilsen

Anders Linnert